

Udenrigsdirektoratet

14. november 2007

Intern høring af Strategisk miljøvurdering (SMV) vedr. anlæggelse af aluminiumssmelteværk

Udenrigsdirektoratet har følgende bemærkninger til SMV rapporten:

I Kapitel 2 – Miljø beskrives problematikken omkring forøgelse af Grønlands udledning af CO₂ forøges med 75 %. Det påpeges, at sådan en forøgelse vil være i konflikt med gældende internationale forpligtigelser.

Nederst side 9 påpeges det, at der i 2001 blev indgået en aftale mellem Danmark og Grønland for perioden 2008 – 2012, hvoraf der står *"I tilfælde af, at der inden udløbet af den første forpligtigelsesperiode 2008 – 2012 etableres væsentlig emissionsbidragende virksomhed i eller omkring Grønland, herunder udvinding af olie, gas og/eller mineraler, og som dermed gør det vanskeligt for Grønland at leve op til en reduktionsforpligtigelse på 8 %, skal dette følges op af en særskilt forhandling."*

Rapporten påpeger at reduktionsforpligtigelsen vil være vanskelig, at indfri siden de aktiviteter der igangsættes inden 2012 (Kyoto-protokollen løber indtil udgangen af 2012) vil medføre en stor forøgelse af Grønlands energiforbrug.

Udenrigsdirektoratet er af den overbevisning, at det er bydende nødvendigt, at anbefale i rapporten, at den udestående situation Danmark og Grønland befinder sig i på baggrund af ovenstående aftale, at der indledes dialog og forhandlinger med Danmark om udmøntningen af aftalen fra 2001.

Det vil også være på sin plads, at det i rapporten belyses hvor store omkostninger der vil være såfremt Grønland ikke kan indfri sin reduktionsforpligtigelser og skal ud og købe CO₂ kvoter.

Det er positivt, at Grønland er gået i gang med forberedelserne at næste forhandlingsrunde efter Kyoto. Det er vigtigt, at man arbejder på for, at få så meget indflydelse som muligt i det danske riges forberedelsesproces op til klimatopmødet i København i 2009 og udtænker Landsstyrets strategi herfor. Såfremt det ikke lykkes at få en for Grønland tilfredsstillende aftale med Danmark på baggrund af 2001-aftalen bør det overvejes hvorvidt Grønland overhovedet skal indgå næste

protokol efter Kyoto. Det er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at Grønland ikke skal arbejde for, at reducere sin udledning af CO₂ – men snarere om det skal ske indenfor en forpligtigende aftaleramme efter Kyoto.

Udenrigsdirektoratet har ikke yderligere bemærkninger til udkast til SMV rapport.

Med venlig hilsen

Inuuteq Holm Olsen
direktør

Råstofdirektoratet

14. november 2007

Råstofdirektoratets høringssvar vedr. SMV rapport for Alcoa

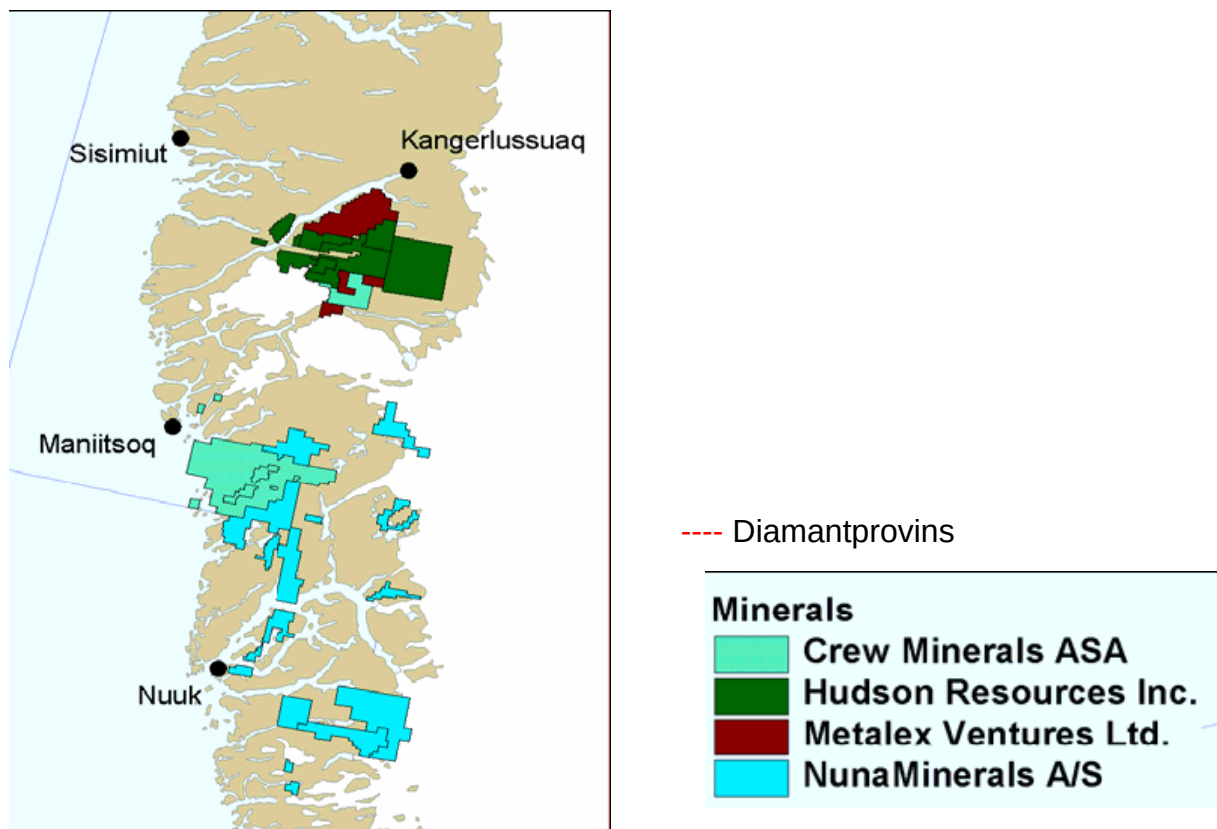
Råstofdirektoratet har modtaget og læst den foreløbige SMV rapport for Alcoa og har følgende kommentarer til de mulige placeringer af transmissionslinier og planlagte placeringer af vandkraftværker.

Flere af de planlagte transmissionslinier går ind over eksisterende områder med efterforskningstilladelser (Fig.1). I tilfældet med transmissionslinien til Nuuk er licensholderen

NunaMinerals A/S. Den centrale transmissionslinie mellem vandkraftværkerne 7e3 og 7e1 ser ud til at berøre Crew Minerals ASA, Metalex Ventures Ltd. og Hudson Resources Inc. Man bør overveje om disse kan føres udenom de eksisterende licensområder. Dette er nødvendigt, da en inddragelse af dele af et selskabs licensområde kan have store konsekvenser for selskabets råstofaktiviteter. Kan dette ikke lade sig gøre, bør licensholder høres i sagen.

I de tilfælde hvor et vandkraftværk, tunneler og/eller kanaler påtænkes placeret indenfor et licensområde, bør licensholder også høres i sagen, inden dele af et licensområde påtænkes inddraget til andre formål. Her nævnes specielt vandkraftværkerne

nordøst for Maniitsoq benævnt 7d, 7e1, 7e3 og 7e4 med tilhørende tunneler og kanaler. Disse ser ud til at berøre henholdsvis NunaMinerals A/S (7d, 7e1 og 7e4), Hudson Resources (7e1 og 7e4), Crew Minerals ASA og Metalex Ventures Ltd. (tunnel til 7e3).

Figur 1: Efterforskningstilladelser i området omkring Sisimiut, Maniitsoq og Nuuk pr. 14. november 2007.

Angående området nordøst for Maniitsoq, skal man være opmærksom på at en eventuel bufferzone i forbindelse med vandindvinding til drikkevand kan kollidere med områdets råstofaktiviteter. Der gives ikke tilladelse til råstofudvinding indenfor en sådan bufferzone, da dette kan have indvirkning på drikkevandskvaliteten. En løsning kunne være at lægge en eventuel bufferzone udenfor licensområderne. Er dette ikke muligt, vil man blive nødt til at inddrage dele af licensområdet. I dette tilfælde bør holder af en allerede udstedt licens ligeledes konsulteres.

Ved ekspropriation af dele af et firmas licensområde eller inddragelse af tilladelser, kan Grønlands Hjemmestyre forvente et erstatningskrav fra tilladelseshaverne. Dette vil være en uheldig udvikling, idet Grønlands omdømme som et eftertragtet efterforskningsland vil være i fare, i og med efterforskningsselskaberne ikke i fremtiden vil kunne være sikre på at beholde en af hjemmestyret tildelt tilladelse. Man vil således i værste fald kunne forvente en efterfølgende nedprioritering af Grønland fra udenlandske efterforskningsselskaber.

Ligeledes bemærker Råstofdirektoratet at flere af de valgte lokaliteter ligger i et

område, som geologisk set er meget interessant. Dette gælder især området mellem Kangerlussuaq og Maniitsoq, som er Grønlands Diamantprovins (se Fig.1). Det kan derfor ikke udelukkes at placeringen af vandkraftværker, transmissionslinier etc. kan få betydning for fremtidige råstofaktiviteter i området.

Råstofdirektoratet udsteder/udvider løbende nye efterforskningstilladelser også i området mellem Nuuk og Sisimiut. Fremtidige tildelte/udvidede efterforskningstilladelser kan ses på Råstofdirektoratets hjemmeside www.bmp.gl. Siden bliver opdateret hver 14. dag.

Med venlig hilsen

Maj Pommer Bjerring

**Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Afdelingen for Fangst og Jagt**

12. november 2007

Vedr.: SMV Rapport – intern høring

Hermed fremsendes Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrugs kommentarer til den omfattende rapport. Direktoratet har fokuseret på elementer der berører Direktoratets arbejdsområder.

Dokument: Kapitel 1 – Natur

Afsnit: Rensdyr – Forstyrrelser som følge af jagt og friluftsliv

Under afbødeforanstaltninger står der ganske rigtigt at rensdyr i dag forvaltes med kvoter. Efterfølgende står der at hvis bestanden kollapser kan det være nødvendigt med yderligere færdsels- og jagtregulerende tiltag.

Der udføres allerede en regelmæssige overvågning af rensdyr og moskusoksebestande i området og forvaltningen justeres herefter, således at målsætningen om at nå en tæthed på 1,2 dyr pr km² søges overholdt. Afbødeforanstaltningen er således at fortsætte den regelmæssige overvågning og agere efter den forvaltningsmæssige målsætning for arten.

Afsnit: Moskusokse

Moskusoksen har spredt sig syd for Sukkertoppen Iskappe og er nået sydpå til Nuuk Kommune. På grund af området iskapper er der få muligheder for spredning mod syd, hvilket kan have betydning ved etablering af et sydligt kraftværk (jævnfør Kapitel 6, Moskusokser – påvirkninger og kumulerede effekter, s.24). Et vandkraftværk og dets transmissionslinjer bør derfor designes således at man påvirker spredningsmuligheder mindst muligt.

Tabel 5: Det bør vurderes om der er behov for viden om moskusoksers reaktioner på transmissionslinjer og man bør vurdere om anlægget kan have betydning for spredningsmuligheder mod syd.

Dokument: Kapitel 2 – Miljø og Kapitel 3 - Sundhed

På side 4 under Luftemissioner under smelterens drift forventes det at der vil udledes miljøskadelige stoffer der kan akkumuleres i de arktiske økosystemer. Flere af disse kan have en skadelig effekt på plantevækst, og forårsage afkalkning, kræft, forgiftning, mm hos dyr (jævnfør Kapitel 3, s. 24).

Det fremgår ikke klart om anbefalingerne der fremgår af side 23, tager hensyn til den forventede udledning fra aluminiumsmelteren. Med tanke på den rolle vilde dyr og bær spiller i diæten for den grønlandske befolkning, bør det sikres at udledninger ikke medfører sundhedsrisiko for befolkningen. Det vil sige, at det bør dokumenteres at ophobningen i økosystemerne ikke har sundhedsskadelige effekter. Og hvis det har skal der laves klare retningslinjer for udnyttelsen i berørte områder.

Dokument: Kapitel 6 – Kumulativ undersøgelse

I Afsnit: Moskusokser – påvirkninger og kumulerede effekter, s.24, beskrives det at det vil kræve vedvarende forstyrrelser at holde moskusokser væk fra område med fortidsminder, og at en sådan vedvarende forstyrrelse vil have store negative effekter på områdets øvrige dyre- og planteliv.

Fangst- og Jagtafdelingen ønsker en uddybning af hvad der forstås ved vedvarende forstyrrelse. Der har i arbejdsgruppen der udarbejder forvaltningsplan for Kangerlussuaq-området været diskuteret muligheder for eksklusiv troføjagt i området for at holde moskusokser ødelæggelser af fortidsminder nede.

Fangstafdelingen mener at der bør undersøges om moskusokser reelt udgør en trussel mod fortidsminder, og i givet fald vurdere effekten af jagtaktiviteter og moskusoksers trampen rundt for at sikre en hensigtsmæssig forvaltning af området. Hvis dette findes relevant bør det evt. inkluderes i Bilag 2.

I afsnit: Afhjælpende foranstaltninger lyder sidste del af sidste sætning i andet afsnit således: "... Moskusoksen er indført til området og har en positiv bestandsudvikling, hvordan og hvorvidt moskusjagten i området bør forvaltes er derfor et åbent spørgsmål".

Fangstafdelingen ønsker sætningen omformuleret til " Moskusoksen er indført til området og har en positiv bestandsudvikling. Bestanden er i dag større end den ønskede bestandsstørrelse på ca. 5.000 dyr, hvorfor regelmæssig overvågning og regulering af jagttryk bør fortsætte. Dette kan inkludere udvikling af nye og mere effektive jagtformer (f. eks, drivning), der kan være med til at sikre den ønskede bestandsstørrelse."

Med venlig hilsen

Elmer Topp-Jørgensen

**Naturafdelingen
Direktoratet for Miljø og Natur**

12. november 2007

Hej Bjarne

Vi har begge nu kigget på det fine udkast Signe har udarbejdet i forbindelse med naturafdelingens bidrag til SMV.

Som udgangspunkt synes bidraget at været et godt fundament for det videre arbejde, dersom også fagpersoner på området har været inddraget i udarbejdelsen af udkastet.

De eneste umiddelbare bemærkninger vi har drøftet er følgende:

- 1: kildeangivelser mangler (kunne være en hjælp i forhold til de faktuelle oplysninger der gives i udkastet).
- 2: Det er vanskeligt at vurdere baggrunden for prioriteringer af indsatsområder i matriksen, men det formodes at Signe har udarbejdet denne i tæt samarbejde med DMU/GN. Dette fører til, at vi mangler lidt en opsummering efter hvert afsnit der argumenterer for den kategorisering de enkelte områder/arter har fået.
- 3: Der mangler måske lidt om den overordnede økosystempåvirkning, dersom redegørelsen kan synes at være primært artsorienteret.

Hilsen

Inge og Kate

Økonomidirektoratet – Økonomisk Planlægningsafdeling

16. november 2007

Høringssvar: SMV

Økonomidirektoratet har den 9 november modtaget SMV rapport i intern høring.

Økonomidirektoratet (ØD) finder rapporten(-rne) meget usammenhængende og de bærer præg af at været skrevet med forskelligt udgangspunkt. Hvilke desværre også gør at de ikke reelt bidrager til formålet. Dette kan skyldes at der ikke har været meldt klare rammer ud for, hvad den Strategisk Miljøvurdering skal indeholde og hvilket fokus der skal være for en sådan.

ØD har fået følgende oplyst:

"SMV Rapporten udarbejdes ud fra nogle værdimål. Her er der taget udgangspunkt i, at vi gerne vil vide noget om natur, miljø, kultur og sundhed samt gerne vil have lavet en kumulativ undersøgelse af et område af særlig interesse. Formålet er at sikre en så minimal og en så velforberedt påvirkning af omgivelserne som muligt.

SMV rapporten skal klarlægge viden og huller i viden. Rapporten skal ikke som sådan komme med anbefalinger om en udviklingsstrategi frem for en anden - det er en politisk beslutning, som ideelt set skal træffes på et oplyst grundlag ud fra SMV rapportens oplysninger. SMV rapporten skal ...

- 1: ud fra den eksisterende viden mere fungere som et katalog over fordele og ulemper ved en eller flere udviklingsscenarier. Det er der op til det politiske system at afgøre, om og hvad man politisk ønsker at lægge vægt på af de fordele og ulemper, som opstilles.
- 2: pege på væsentlige huller i den eksisterende viden og give anbefalinger om, hvilke supplerende undersøgelser, der bør gennemføres i 2008."

Ud fra dette er det ØD's forståelse at SMV'en skal bruges til at belyse mulige konsekvenser af etableringen af en aluminiumssmelter og tilhørende anlæg. Ikke til at kunne vurdere hvad de reelle effekter så er efter etablering af smelteren. Ligeså må fokus være på de konsekvenser placeringen af smelteren forventes at have, frem for kun teoretiske diskussioner af mere generel karakter. Samtidig øger det ikke overskueligheden at inkludere anbefalinger som ikke har nogen relevans for placeringen af en smelter.

ØD finder at kapitel 1 (Natur) og kapitel 2 (Miljø) fint opfylder formålet med en SMV.

ØD vil finde det ønskværdigt såfremt de andre områder bliver beskrevet/undersøgt med sammen vinkel som for kapitlerne omhandlende natur og miljø.

Derudover har Økonomidirektoratet ingen yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jess Thorvall Aunsbjørn

Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

16. november 2007

Svar på Intern Høring af SMV-rapport

Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har modtaget udkast til SMV-rapport vedrørende etablering af vandkraftanlæg og et aluminiumssmelteanlæg mellem Nuuk og Kangerlussuaq / Sisimiut i intern høring.

Direktoratet noterer sig, at hvad angår de socio-økonomiske påvirkninger og forandringer, som kan forventes, anfører rapporten, at det foreliggende data-grundlag er spinkelt samt, at der i øvrigt på en række områder mangler at blive taget politisk stilling til den regionale udviklingsstruktur i Grønland. Hvad angår de socioøkonomiske konsekvenser for de involverede bysamfund angiver rapporten primært projektets behov for arbejdskraft i henholdsvis anlægs- og i driftfasen. Aldersprofilen på denne arbejdskraft er ikke oplyst, men det må antages, at der vil opstå behov for etablering af sociale og uddannelsesmæssige institutioner. Vi har ikke set den type afledte effekter/krav omtalt.

Den største umiddelbare effekt indenfor direktoratets område vil projektet have på Grønlands Nationalmuseums arbejde, som varetager den kulturhistoriske fredning for hele Grønland.

Projektet vil påvirke landskab og miljø i meget store områder af betydning for Grønlands og/eller Vestgrønlands kulturhistorie. Betydningen af at få dokumenteret alle relevante oplysninger fra alle berørte områder kan ikke overvurderes, og Nationalmuseets arbejde med disse forhold skal både fremmes og sikres. Det handler om fysisk sikring af data (dokumentation på stedet ved udgravninger), og om indsamling af oplysninger, alt sammen til brug for forskning og formidling.

Ad. Monitoringsprogram

I bilag 1 oplistes forslag til monitoringsprogrammer. Direktorat bemærker, at monitoring af arkæologiske, fredede lokaliteter anføres med en 2. prioritet.

Nedslibning subsidiært destruktion som følge af landskabsændringer, øget adgang til området etc. vil have en irreversibel påvirkning på fortidsminderne. Efter direktoratetss opfattelse bør et arkæologisk monitoringsprogram, der er foreslået til hvert 3. år, derfor afgjort have 1. prioritet.

I bilag 2 angives de forskellige programmer, der bør foretages ved anlæggelse af

et vandkraftværk, heriblandt et arkæologisk program (nr. 20). Teksten angiver, at dette ikke er prissat.

Det er korrekt, at der ikke foreligger en vurdering baseret på sommeren 2007's ajourførte viden om fortidsminderne i området, men der forelå med oplægget i februar/ marts 2007 et skøn over udgifterne ekskl. lokale udgifter til flytransport (charter) i 2007-09, nemlig 23,2 mio. kroner.

Da undersøgelserne for 2007 blev igangsat, skete det med en forventet udgiftsramme på omkring 2.0 mio. kroner. Der er endnu ikke foretaget overslagsberegninger for en fuldstændig udgravning af de berørte lokaliteter. Der vil inden længe blive igangsat en overordnet planlægning af 2008-sæsonen.

Direktoratet har for indeværende ikke mere specifikke kommentarer til det udsendte udkast og glæder sig til at se et mere færdigt udkast med de manglende kapitler.

Direktoratet skal endeligt gøre opmærksom på, at i dag er fredningskompetencen placeret i direktoratet, der alene kan ophæve fredninger efter indstilling fra Grønlands Nationalmuseum. I forbindelse med vedtagelsen af Forslag til Landstingslov om fredning af kulturminder vil denne kompetence fra 2008 vil være overgået til Grønlands Nationalmuseum.

Med venlig hilsen

Louise Amkær

Grønlands Nationalmuseum og Arkiv

14. januar 2008

Høringssvar vedr. *Strategisk Miljøvurdering i forbindelse med aluminiumsprojekt i Vestgrønland*

Grønlands Nationalmuseum har modtaget materiale til Strategisk Miljøvurdering i forbindelse med det såkaldte "ALCOA"-projekt i Vestgrønland. I det tilsendte materiale indgår Museets eget bidrag som kapitel 4, Kultur.

Den eksisterende viden om indlandet viser, at Tasersiaq-området uden for enhver tvivl er et meget vigtigt område med brugsspor fra hele Grønlands forhistorie (minus nordboerne). Samme brugsspor ses ved de to øvrige sø-komplekser, men kvantitativt dog i mindre omfang.

Museet er informeret om en række af de planlagte tiltag vedr. energi-produktion og smelteværk, og det kan under alle omstændigheder konstateres, at det samlede anlæg repræsenterer det største samlede indgreb i og efterfølgende ødelæggelse af dokumenter (= fortidsminder/kulturminder), der fortæller om Grønlands forhistorie end nogen anden aktivitet nogensinde i Grønland.

Vores viden om de berørte områder er imidlertid pt. for dårlig til, at Museet på forhånd kan frigive fortidsminder og bestemte områder uden forudgående tilbundsående undersøgelser.

Indlandet (energi-produktionen)

Museets bidrag omhandler Indlandet mellem Kangerlussuaq og Nuup kangerlua, hvor den umiddelbart største landskabelige omvæltning sker, fordi en række søer, der hæves, vil oversvømme alle de kystnære søbredder, og dermed vil alle fortidsminder beliggende på disse forsvinde.

Kortlægningen af mængden og arten af de mange fortidsminder ved søerne startede i 2007 og skal afsluttes i 2008. I sæson 2007 blev der både fundet nye bopladser og anlæg og indsamlet helt nye, væsentlige oplysninger om kendte pladser.

Efter kortlægningen følger Museets videnskabelige vurdering af alle forhistoriske anlæg og grupper af fortidsminder område for område og sø for sø og først derefter kan redningsaktioner i form af udgravninger eller anden form for dokumentation påbegyndes.

Den aktuelle kortlægning og vurdering er imidlertid kun knyttet til sø-områderne. Der mangler fortsat en *in situ* gennemgang af alle de områder, der bliver berørt ved etablering

af infrastrukturen, da der ikke var mere specifikke oplysninger om disse fra begyndelsen: 1) veje, 2) havne, 3) lagerområder, 4) bolig-, barak- og byggeområder, 5) depot-områder, 6) transmissionslinjer og anlægsveje langs disse etc. De antikvariske forhold i flere af disse kan først fastlægges, når det er afklaret, hvor smelteværket skal anlægges.

For sæson 2007 blev museets feltarbejde beklageligvis hæmmet af den sene start på feltarbejdet og begrænset mulighed for helikoptertransport på de nødvendige tidspunkter.

Kysten (smelteværket)

Det er fortsat uafklaret, hvor smelteværket skal placeres: Sisimiut, Maniitsoq eller Nuuk. Museet har en vis, men ikke en detaljeret viden om de udpegede områder i hver af de tre kommuner. Når den endelige placering er vedtaget, eller når mulighederne er indskrænket til færre lokaliteter, kan Grønlands Nationalmuseum foretage en nærmere arkæologisk besigtigelse af områderne.

Konklusion

Landstingslov nr. 18 af 19. november 2007 om fredning af kulturminde fastslår, at bygherre skal finansiere de nødvendige arkæologiske undersøgelser. Omfanget af de nødvendige undersøgelser vil dog kunne fastslås, når kortlægningen er overstået og anlæggene vurderet.

Alle kendte eskimoiske kulturer i området har primært været knyttet til fjordmundinger og yder-kysten: de har udnyttet Indlandet i skiftende omfang, og dette store og ressourcerige Indland har været udnyttet, siden de første mennesker kom til Vestgrønland c. 2.400 f.Kr.

En nøje forståelse af omfanget af Inuit's ressourcemæssige udnyttelse af Indlandet er afgørende for at forstå den måde, de forhistoriske grupper tilrettelagde deres liv på igennem årets sæsoner. Det er samtidig velkendt, at visse indlandsbopladser i prækolonial og tidlig kolonial tid fungerede som samlingslejligheder, hvor grupper fra Nord og Syd mødtes til sommermøder (aasiviit). Disse pladser fungerede således som en slags "motorer" i de Vestgrønlandske eskimoiske samfunds indbyrdes dynamik.

En nøjere forståelse af det samlede bosætningsmønster og udnyttelsesintensitet vil derfor både have stor betydning for forståelsen af Vestkystens fortidige samfundsforhold og give bidrag til analyser af rensdyrenes populationssvingninger og –dynamik gennem tiderne.

De foreslåede og/eller planlagte industrielle aktiviteter betyder, at en række fortidsminder vil blive påvirket af en irreversibel proces, der fjerner disse fra landkortet; for andre vil der blive tale om så væsentlige påvirkninger, at det svækker deres informationsindhold om fortidige forhold, og for enkelte vil det ikke betyde noget eller kun lidt.

Den viden, de berørte kulturminde rummer, skal sikres gennem arkæologiske undersøgelser.

Det samme behov for nye og/eller tilbunds gående undersøgelser, som Arkæologien har, synes også at være tilfældet for en række af de øvrige natur-, miljø- og samfundsforhold, der omtales i SMV'en: der savnes grundlæggende viden inden for en bred viden af de berørte områder.

Det kan kun anbefales, at de igangsatte undersøgelser intensiveres og uddybes.

Med venlig hilsen

Claus Andreasen

Alcoa / ERM

16 January 2008

Re: Comments on the Strategic Environmental Assessment Report

Enclosed herein are comments from Environmental Resources Management, Inc. (ERM) on the Strategic Environmental Assessment (SEA) Report. Alcoa has commissioned ERM to provide support on the Greenland project. As such, the content contained herein represents both ERM's and Alcoa's comments on the SEA. We are pleased for the opportunity to comment on this document through the formal Public Hearing process.

General Comments

The SEA is comprehensive in scope, covering a wide range of environmental and social issues that pertain to development of an aluminium smelter and hydroelectric project in southwest Greenland. The SEA does an excellent job of collating a wide variety of information and distilling it into a concise, informative report.

Specific Comments

Chapter 1 – Nature

Sections 1.3 and 5.0 – The statement that the smelter will have major impacts should be substantiated. Major impacts on what resources? How is impact severity defined?

Section 1.4 Additional Studies and Surveys - The importance of the area north of Kangerlussuaq for white fronted goose is clear, as is the need for mapping habitat use by this species. What is the basis for recommending mapping the use areas for Canada goose, given this species' global success and increasing population size?

Section 1.4 Table 5 - The recommendation for studies of birds in freshwater areas is unclear. What types of birds would be studied and what would the studies consist of (e.g., breeding surveys?). Is it correct to assume that this recommendation collectively refers to the recommendations presented in Section 4.4 relative to Arctic terns, Harlequin duck, red-throated diver, great northern diver, Greenland white-fronted geese, Canada geese, gyrfalcon, peregrine falcon, and white-tailed eagle?

Section 3.0 Methodology – There are three potential sites in Sisimiut, not just two as stated in the report.

Section 4.0 Rare Plants – In addition to surveying rare plants in areas lacking historical data, surveys also will be conducted in areas where rare plants were historically documented to assess current conditions.

Section 4.2 Land Mammals – The statement that musk oxen are likely to be affected by the project is premature, given the lack of data presented in the report on which to substantiate this conclusion.

Section 4.2 Caribou - The SEA mentions that “increased access as a result of the location of a smelter at Sisimiut may have a great impact if a road is established from Sisimiut to the smelter. This is particularly true of smelter site B.” What specifically about a potential road route to smelter site B is of concern regarding caribou?

It is important to note in the SEA what is meant by population collapse and that this potential event would not be related to the smelter or hydroelectric projects but rather it is a natural effect of a population surge that is too large to be supported by environmental conditions in a given area (e.g., available land area, food resources, etc.).

Section 4.6 Fish – The statement that mercury concentrations in the hydroelectric reservoirs could increase temporarily as a result of leaching in flooded areas should be further explained.

Chapter 2 – Environment

Section 1.6 Air Emissions - This section states that cyanide will be emitted from the smelter at potentially toxic levels. Although there is a potential for the smelter to emit very small quantities of hydrogen cyanide into the air, the amount emitted would be insignificant in relation to even the most stringent air quality standards and thus not toxic.

Section 3.4.2.1 Surface Water and Sanitary Waste Water – This section suggests that MTBE could be a component of waste water from the smelter. MTBE is an oxygenate added to gasoline in the United States during the hot summer and would not likely be used in Greenland or be a component of any waste water generated from the smelter.

Section 4.2.3 Waste - The waste generation estimates presented in this section are not representative of the type of smelter operation proposed in Greenland. The estimates are reflective of old smelter technology (Soderburg) and from a period of 1960 – 2000. It is recommended that waste generation numbers from Alcoa's Deschambault smelter be referenced in this section, rather than the estimates currently presented.

This section states that the installation of a wet scrubber will generate a sludge. This should be corrected to state that it may generate a sludge, depending on the technology used.

Section 4.2.5 Air Emissions – This section states that electrolysis will result in cyanide emissions to the air. There are no measurable cyanides in the extraction air from electrolysis. Also, cyanide is only formed in the waste (held in the cathode) in the electrolysis process, not the air.

The statements regarding PAH emissions being caused by the combustion of oil are incorrect. PAH's are formed from the volatilization of these compounds from the pitch (coal tar or petroleum) found in the anodes or cathodes, not from combustion of oil.

Chapter 3 – Health

This chapter does not include a methodology section and so could be improved by including a short description of the methodology used to analyze health issues in the SEA. The following information would be useful in this section: 1) the objective of the health study; 2) the approach taken to conduct the health analysis in the SEA; and 3) how the findings help to identify advantages and disadvantages of siting the smelter in each of the three municipalities.

This chapter does a good job of describing the existing national health studies conducted in Greenland and the type of health data currently available; however, it does not provide any details regarding the findings of these health studies. To the extent that this data is readily available, it would be very useful if the report summarized the findings of the studies by municipality, thus creating a health profile for each community. This would allow for a comparison of health conditions in the three municipalities and how these conditions compare to national health trends. In particular, the following three studies cited would yield important information for the health profiles: Greenland III (1999-2001), Greenland V (2005-2007) and CAM studies (to monitor blood levels of organic pollutants and heavy metals).

The type of data that could be included in the health profile includes:

- main causes of mortality;
- main causes of morbidity (i.e., illness);
- an analysis of which diseases tend to affect different age groups within the population (0-5, youth, young adults, elders, etc.);
- chronic disease prevalence (i.e., cancer, diabetes, heart disease);

- level of sexually transmitted diseases (i.e., HIV/AIDS, Chlamydia, etc.);
- explanation of the main mental health issues among the population (i.e., depression, alcohol/drug use, smoking, crime, suicide, etc.);
- main health risk factors (underlying factors leading to illness/death) for the main causes of illness and death in the population; and
- general description of services (water, sanitation and health services) available to the population.

It is necessary to clarify how the information presented on blood levels of heavy metals and organic pollutants among the population in Greenland is relevant to the SEA. The CAM health studies presented in Section 6.0 present interesting findings regarding existing blood levels of heavy metals and organic pollutants. This information needs to be integrated into the health profiles mentioned above and it is necessary to explain how this information is specifically relevant to the SEA.

Section 7.0 (diet and lifestyle advice sheet) provides valuable information for the public but could be omitted from the health chapter as it does not provide information specifically relevant to the SEA.

This chapter suggests that additional health studies are necessary; however, it does not explicitly state how the additional information gathered would be used in relation to the SEA or for future decision making on the proposed project. The suggested studies are listed below followed by comments:

- o A population study in Sisimiut (following SIF protocols) to gather updated health data from 2005-2007. The Health chapter indicates that a health study in Sisimiut is necessary regardless of the location of the proposed project. – *Comment: If the smelter is built in Sisimiut, there may be the rationale to conduct this type of health study in order to have an updated baseline of health conditions in the area where the project will be built. However, if the project is built in another location, it would not be necessary to conduct this study in Sisimiut, solely for the purposes of the smelter project alone.*
- o A study in Nuuk, Maniitsoq and Sisimiut (following CAM study protocols) testing for organic pollutants and heavy metals in the blood. - *Comment: According to the SEA this type of data has been collected in Greenland for the past nine years. Thus, it would be worth exploring first whether there is already enough existing data available to understand the levels of organic pollutants and heavy metals in the populations of Nuuk, Maniitsoq and Sisimiut before carrying out additional studies. Furthermore, it is important to clarify in the SEA how*

additional studies recommended would be used for the purposes of the SEA and for future decision making related to the proposed project.

Chapter 4 – Culture

This chapter does not include a methodology section so it is unclear to the reader where the information in the chapter comes from, the limitations of the data referenced, etc. It would be very helpful to have a methodology section describing how the study was conducted and a summary of the information sources and data that were used to prepare the report. A brief description of the methodology for the 2007 field studies, results of which are referenced in the report, also would help the reader understand the study.

The study discussed in this chapter focuses on the areas potentially affected by the hydroelectric project but not the smelter or other aspects of the project. Is this because there is little concern with cultural resources in the areas potentially affected by the smelter, port, and transmission lines and roads? It would be helpful if the report defined the rationale for the selected study area.

This study discussed in this chapter focuses on archaeological and cultural history of the region and does not provide a contemporary view of the indigenous culture as it stands today. Such an analysis would be very useful.

This chapter documents the importance of archaeological ruins present in the study area (e.g., structures from the Thule culture, settlements and relics from the Palaeo-Eskimo age, etc.) and refers to roughly 1,000 sites of interest relative to the proposed hydroelectric projects. Is it correct to assume that these sites were identified through review of historic data and field studies conducted in 2007? The report recommends intensive reconnoitering and professional excavations of structures and settlements. The scope and extent of such studies is unclear. How would the relative importance of each site be determined and do all sites of interest warrant the same level of study? It would be helpful to understand what the recommended studies would entail and how the level of effort for each site would be determined.

Chapter 5 – Regional Development

This chapter does not include a methodology section so it is unclear to the reader where the information in the chapter comes from, the limitations of the data referenced, etc. It would be very helpful to have a methodology section describing how the study was

conducted and a summary of the information sources and data what were used to prepare the report.

Additional socioeconomic information is necessary in this chapter to understand existing living conditions especially in the three areas of interest– Nuuk, Maniitsoq and Sisimiut. It is recommended that a socioeconomic profile be developed for Nuuk, Maniitsoq and Sisimiut containing basic statistics, such as:

- population numbers,
- age distribution,
- gender distribution,
- resource use,
- source of livelihoods,
- employment data, and
- access to services (i.e. water, electricity, etc) gender, mortality etc. on a national/regional or municipality level.

A general analysis comparing socioeconomic conditions in the three areas should be included in this chapter.

The matrix/ranking of the environmental targets and economic consequences is central to the analysis presented in this chapter. Therefore, it is necessary to provide an explanation and rationale for the matrix/ranking system used.

Given the broad audience for the SEA, it would be useful to provide clear definitions for the different terms used in this chapter. For example, within the chapter there are two different terms used that sound similar but that have different meanings: ‘the need for labor’ (industry’s need to find workers) and ‘the need for employment’ (people’s need to find work). Providing a brief explanation for each term used could help the non-technical reader to better understand the information in this chapter.

The regional/socioeconomic effects of the hydroelectric component of the proposed project have not been considered in the analysis. It is recommended that the effects of the hydroelectric projects be considered in the analysis section of this chapter and are factored into the assessment of advantages and disadvantages of siting the project in the three municipalities.

Thank you for the opportunity to provide comments on the SEA Report.

Sincerely,
Julia L. Tims

AvataQ

15. januar 2008

Vedr. AvataQ's høringssvar til SMV 2007 "Alcoa" rapporten

Hermed fremsendes AvataQ's høringssvar til SMV 2007 "Alcoa" rapporten. Høringssvaret har naturligt nok fokus på forhold omkring natur og miljø – som er vores forenings fokusområde.

Vi finder den relativt korte høringsfrist beklagelig. Vi finder høringsfristen kort, da rapporten er relativt omfattende, og fordi rapporten blev offentliggjort kort før jul, hvor en stor del af befolkningen holder ferie. Vi må derfor tage forbehold for at vi senere i processen kan problematisere forhold som vi har overset indenfor denne høringsrunde – og er naturligvis bekymrede for at det samme gør sig gældende for andre parter.

AvataQ vil opfordre til, at efterfølgende høringsoplæg beskriver hvilke overvejelser der lægger til grund for at projektet søges realiseret relativt hurtigt. AvataQ er bekendt med de kvantespring eksempelvis brint-teknologien nyder i disse år, og er bekymret for at vi i Grønland binder os fast til en relativ forureningstung industri "her og nu", frem for indenfor en overskuelige årrække at kunne tilbyde vores vandkraftpotentielle til mere miljørigtige industrier som er under hastig udvikling.

AvataQ har som bekendt i samarbejde med Timmiaq tidligere denne måned fremsendt et forslag til Direktoratet for Miljø og Natur om at frede Nipisat Sund og sydlige Akia i Nuup Kommune. Vi ønsker dette fredningsforslag inddraget i denne sammenhæng, og med henvisning hertil, vil vi hermed opfordre til at der ikke længere arbejdes videre med at overveje at placere det eventuelle smelteværk i nærheden af Nipisat Sund, som et af forslagene som bekendt tager udgangspunkt i.

Som bekendt har offentlige myndigheder og andre parter ofte draget paralleller mellem det potentielle aluminiumssmelter projekt i Grønland, og lignende projekter i andre lande - særligt Island. AvataQ opfordrer til, at der hurtigst muligt udarbejdes et komparativt studie som sammenligner, så vidt muligt både kvantitativt og kvalitativt, hvor gennemarbejdet beslutningsgrundlaget har været i andre lande med de beslutningsgrundlag som er under udarbejdelse i Grønland. En sådan undersøgelse vil forhåbentligt cementere, at vi i Grønland ikke tager uforholdsvist store "smutveje" i beslutningsprocessen for at fremskynde projektet.

En sådan undersøgelse bør naturligvis vurdere den samlede viden der findes omkring naturog miljøforhold, og altså ikke "blot" den viden man har produceret i forbindelse med projektet. Med andre ord, er AvataQ bekymret for at projektet i Grønland har haft en langt mindre konkret viden at bygge på, i forhold til den viden andre lande har haft forud for at de påbegynde deres projekteringer – og vi ser ikke pt. nogen dokumentation for at vores "videnskab" er lukket i en grad som er sammenlignelig med de lande vi ofte sammenligner os med. Vi finder det naturligt at et sådan komparativt studie gennemføres af en uafhængig part med relevant ekspertise.

Det er ønskeligt med en undersøgelse af hvad en forøgelse af lokalbefolkningen kan forventes at have af konsekvenser for miljøet og naturen, også i forhold til f.eks. mulighederne for jagt og fiskeri – dette både i forhold til smelteren og vandkraftværkerne.

Det er ønskeligt, at vandreruter for blisgæs undersøges nøjere inden planlægning af evt. udlægning af el-net planlægges.

Det er ligeledes ønskeligt, at forekomster og udbredelsen af de forskellige unikke plantesamfund kortlægges og kvantificeres (f.eks. steppen ved Paradisdalen).

Det fremgår ikke af rapporten, hvor mange km² landområder der bliver oversvømmet ved opdæmning til vandkraft, hvilket der bør redegøres for på en illustrativ måde.

Det er ønskeligt med en liste af alle miljøfremmede stoffer og gasser der vil ledes ud i miljøet, både hvad der faktisk vil blive udledt, og hvad der potentielt kan udledes ved f.eks. uheld – samt ikke mindst, hvilke konsekvenser sådanne udledninger kan forventes at afstedkomme.

Ved sidste borgermøde blev det oplyst at alt affald og spildevand ville blive transporteret væk fra smelteren – hvorfor det undrer os, at der bruges ressourcer på at undersøge dette i det aktuelle høringsmateriale. Vi håber der udarbejdes en detaljeret plan for håndtering af affald og spildevand – som der bliver redegjort for i efterfølgende høringsmaterialer.

For at sikre en mere nuanceret debat, opfordres hjemmestyret til at oprette en informationsfond, som NGO'er kan søge midler fra til informationsarbejder vedrørende projektet.

AvataQ vil afslutningsvis opfordre til at så meget information som muligt fra SMV'en, og andre undersøgelser, gøres lettere tilgængeligt for befolkningen – det være sig i form af forenklede informationsfoldere/tv-spots, særligt i de lokalsamfund som berøres af evt. anlæg.

Med venlig hilsen
Jesper Guldager Labansen og Bjarne Lyberth

Erhvervsdirektoratet

17. januar 2008

Høringssvar vedr. foreløbig udkast til SMV-rapport

Erhvervsdirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser har følgende at overordnede bemærkninger:

Den samlede SMV rapport er efterhånden blevet et meget omfattende og på enkelte områder meget detaljeorienteret dokument. Ulempen ved at prøve at omfavne så store undersøgelsesområder er at det overordnede fokus let kan forsvinde. Der er ikke helt overensstemmelse mellem konklusionerne og anbefalingerne i de enkelte afsnit og opsamlingerne og sammenfatningen i indledningen. Det er vigtigt, at der igennem hele rapporten sikres en "råd tråd", således at der er en sammenhæng mellem alle delafsnittene og at det er muligt at samle alle anbefalinger.

Ifølge kommissoriet og de præsentationer, der har været givet på fx borgermøder, er SMV'en først og fremmest en redegørelse for eksisterende, relevant viden i forhold til det påtænkte projekt og en opstilling af på hvilke områder, der ikke er tilstrækkelig eller ligefrem manglende viden. Der refereres flere steder i rapporten til områder, hvor der er mangler, men det er lidt uklart om det er en konstatering eller om det er en anbefalinger til kommende undersøgelser.

Der er i rapporten mange væsentlige indlæg og observationer, men det forekommer, at der ikke er en konsekvent sondring i de enkelte kapitler mellem SMV-problemstillinger og de senere VVM'er. Der kunne med fordel udarbejdes et afsluttende kapitel, som opsummerer alle konkrete anbefalinger og som dermed ville give læseren en samlet oversigt.

Erhvervsdirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser har følgende generelle bemærkninger til de enkelte kapitler:

Miljø

Miljøkapitlet omhandler de centrale miljøtemaer og giver meget detaljerede beskrivelser af hvilke påvirkninger, der muligvis kan komme til at spille en rolle og som kan være afgørende i den kommende miljøgodkendelse. Generelt for kapitlet fremgår det tydeligt, at de centrale miljøtemaer fortrinsvist vil indgå i de kommende VVM undersøgelser, men at det er vigtigt at gøre sig de forbedrende overvejelser om de mulige påvirkninger og konsekvenser som etableringen af vandkraften og smelteren kan medføre.

I forhold til afsnittet om CO₂ skal direktoraterne blot bemærke at det er korrekt at energiintensiv industri vil have indflydelse landets udslip af CO₂, men at man skal være opmærksom på, at det er i forhold til den nuværende aftale, som udløber i 2012. Det er derfor vigtigt, at de kommende forhandlinger om en ny aftale har høj prioritet og der tages hensyn til den kommende erhvervsudvikling. Endvidere tilslutter direktoraterne sig kommentarerne fra GD.

Natur

I naturafsnittet synes anbefalinger og det behov der er for yderligere viden ikke at træde klart frem. Der gøres mange gode overvejelser, men en opsamling og samlet anbefaling i forhold til den videre proces og om denne manglende viden skal skaffes i den videre SMV-proces eller er forslag til opstilling af krav i forhold til VVM'erne er ikke helt entydigt.

Det vil her være vigtigt klart at definere, hvilke undersøgelser der bør foretages i forbindelse med SMV-processen og hvilke undersøgelser, der henhører under VVM undersøgelserne.

Rensdyr

Der savnes overvejelser og redegørelse for eksisterende undersøgelser af rensdyrs adfærd ift. transmissionsledninger. Der foreligger på dette område en del information fra norsk side. Hvis spørgsmålet på baggrund af *desk top* studier politisk vurderes som væsentligt, bør der - som anført - gennemføres kortlægning af rensdyrs trækningsruter. Men det er i sagens natur ikke muligt at lave forudgående undersøgelser af, hvordan rensdyr i området vil reagere på transmissionsledninger.

Hvis der ses bort fra kælvningsområder, er det almene, men uvidenskabeligt dokumenterede erfaringer, at rensdyr - og moskusokser for den sags skyld – hurtigt vænner sig til nye menneskelige aktiviteter. Det er erfaringerne fra området tæt på lufthavnen i Kangerlussuaq, fra Buksefjorden og fx fra vandkraftværket Karahnjúkar i Østisland.

Sundhed

I forhold til dette afsnit er det ikke umiddelbart klart, hvorfor en del af det anførte er relevant specielt i forhold til aluminiumsprojektet. Kapitlet har mange gode informationer om allerede foretaget undersøgelser, men foreløbige konklusioner og anbefalinger på baggrund af disse er ikke klare. Eksempelvis nævnes, at der mangler undersøgelser i Sisimiut, men foreløbige konklusioner kan vel gøres på baggrund af de oplysninger, der allerede ligger for Nuuk og Maniitsoq.

Endvidere synes der helt at mangle overvejelser og anbefalinger i forhold til arbejdsmiljømæssige konsekvenser, og hvilken betydning det vil have i forhold til eksisterende regler og lovgivning

Kultur

Kapitlet er velskrevet og gengiver den grønlandske kulturhistorie i spændende vendinger. Der savnes dog overordnet set overvejelser i forhold til aluminiumsprojektet og den videre proces. Der synes ikke at være showstoppers, hvilket er meget positivt, men anbefalinger til hvilke undersøgelser der bør foretages og hvor er ikke helt klare. Dette kunne med fordel tydeliggøres, og vil derfor også være med til bedre at kunne planlægge og prioritere det nødvendige screeningsarbejde.

Regionaludvikling og migration.

I kapitlet fremhæves det, at manglen på en overordnet landsplanlægning kan gøre det vanskeligt politisk at træffe beslutning om, hvor smelteværket bør placeres ud fra regionalpolitiske kriterier. Dette er naturligvis rigtigt, men på den anden side bør man være opmærksom på, at placeringsmulighederne indskrænker sig til et veldefineret område i Vestgrønland.

Erhvervsdirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser mener, at det er vigtigere med fremadrettede beskrivelser af, hvordan fx arbejdskraftens mobilitet kan øges og konsekvenserne heraf. På dette område er det også vigtigt med koordinering med især Arbejdsgruppen vedr. væksterhverv mm.

Der er en udmærket og pædagogisk opstilling af det, der kaldes "miljømål" og forskellen på placering af smelteværket i henh. hovedstaden, en af de øvrige vækstbyer (Sisimiut) eller ved den mindste by (Maniitsoq). Fremstillingen kan med fordel uddybes med betragtninger udover om projektets forventede effekter på nationalt niveau. Der savnes en nærmere beskrivelse af mulige konsekvenser ved de forskellige scenarier mht. fx arbejdskraft, følgeinvesteringer etc. Det er naturligvis vigtigt, at disse beskrivelser får input fra og koordineres med de øvrige analyser der i øjeblikket pågår.

Betegnelsen "miljømål" synes at give læseren et lidt forvirrende definition, da det forbindes med den "traditionelle" opfattelse af miljø. Betegnelsen "miljømål" kunne med fordel ændres til "udviklingsmål".

Som nævnt i indledningen har SMV-rapporten ikke til formål at komme med politiske anbefalinger, men at kortlægge på hvilke områder, der ikke er tilstrækkelig viden. Herunder kan det naturligvis være relevant at påpege, hvad manglende viden på specifikke områder kan betyde for beslutningsgrundlaget. Men afsnittet konkludere, at der

først skal tages stilling til den regionale udvikling førend placering af smelter kan debatteres. Både i koalitionsaftalen og i det pågående arbejde med den kommunale strukturreform er der stort fokus på at etablere regionale vækstcentre og skabe ligelig udvikling af alle regionerne. Dette arbejde må vel siges, at være en meget sigende indikation på retningen af den regionale udvikling.

Det vurderes, at yderligere analyser af migrationsmønstre, sociale og familiære bånd mm. ikke vil kunne bidrage til en faktisk forbedring af beslutningsgrundlaget. Sådanne overvejende teoretiske analyser vil altid være behæftet med mange forbehold, alt-andet-lige-forudsætninger etc., så de ikke konkret vil kunne indgå i et politisk beslutningsgrundlag. Men det kan være relevant og interessant i projektets videre forløb at gennemføre empiriske undersøgelser. Disse vil kunne anvendes ved fremtidige storskala projekter.

Kumulative undersøgelser.

Størstedelen af de afhjælpende foranstaltninger vil skulle defineres nærmere i forbindelse med VVM-redegørelserne. Erhvervsdirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser har ingen yderligere bemærkninger til den kumulative undersøgelse.

Hele rapporten giver udtryk for, at der ikke indtil nu er fundet egentlige "*show stoppers*", og dette er naturligvis meget positivt. En forkortet og gennemarbejdet udgave af den samlede SMV-rapport sammen med analyserne vedr. samfundsøkonomi, arbejdskraft, finansiering mv. samt de forventede høringssvar vil udgøre det nødvendige og tilstrækkelige grundlag for det beslutningsforslag vedr. placering af smelter, der i forbindelse med FM08 skal udarbejdes til Landsstyre og Landsting.

På vegne af Erhvervsdirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser,

Med venlig hilsen

Christel Lund Jæger-Hansen

Grønlands Turist- og Erhvervsråd

15. januar 2008

Indledningsvist skal vi hermed takke for fremsendelse af SMV-sammendrag i høring.

Generelt tager Grønlands Turist- og Erhvervsråd (GTE) SMV-sammendraget til efterretning. Vi har udsendt høringsskrivelsen til centrale turistsktører der opererer i de berørte områder, men ikke modtaget respons, hvorfor vi tolker dette som en accept af SMV'ens konklusioner og anbefalinger.

For GTE har vi ganske få bemærkninger. Generelt mener vi at SMV'en forekommer særdeles grundig og med de kommentarer som den inter-direktorale høring afstedkom, er det vor opfattelse at de foreslåede hensyn og undersøgelser er dækkende for udarbejdelse af et fyldestgørende beslutningsgrundlag for landstinget.

Den væsentlige stigning i CO₂-udledninger og dettes betydning for internationale aftaler Grønland er forpligtet af må afdækkes. Herunder ikke mindst de økonomiske og image-mæssige konsekvenser dette måtte have for Grønland, der i disse år er et centralt symbol for klimaændringerne.

Under afsnittet om konsekvenserne for regional udvikling forekommer en lidt besynderlig formulering på side 32: ..da ikke alt kan – og ikke skal kunne – forudsiges i et åbent og demokratisk samfund. Denne sætning bør fjernes fra en SMV, hvis formål er at afdække alle relevante forhold der kan påvirke en endelig beslutning. Såfremt nogle forhold ikke kan afdækkes fuldt ud, bør man blot konstatere dette – den nuværende formulering lyder som om det nærmest vil være demokratisk uartigt at undersøge disse forhold nærmere...

I tabel 5-1 forekommer de opstillede parametre at stille et meget sort/hvidt billede op. Den efterfølgende tekst kommenterer også dette, men tabellen betyder at disse parametre alligevel træder særligt frem som de væsentligste. Det er GTE's opfattelse, at der bør som minimum opstilles en tredje parameter, der handler om synergieffekter på det øvrige samfund. Hvor vil en placering have størst mulighed for at skabe synergi med andre potentielle eller eksisterende erhverv, og dermed øge opbyggelse af et økonomisk vækstcenter?

Med venlig hilsen

Anders U. la Cour Vahl

Jørn Hansen, Sisimiut

13. januar 2008

Jeg har efterhånden fået gennemlæst det meste af materialet og har et par kommentarer/spørgsmål, som jeg håber også kan indgå i de mange efterfølgende afdækninger og undersøgelser, der skal ske i dette år.

1: Bliver der tale om endnu en høring/kommentarrunde, når de mange "grå og hvide områder" bliver bedre belyst eller belyst i det hele taget ? Det ville være godt om i al fald kommuner, erhvervssråd og lignende instancer i al fald fik lov at få mulighed for en kommentar, når disse belysninger sker og når en overordnet politisk hensigt er kendt.

Selve rapporten:

2: Det ses ikke at fremgå, at f.eks. canadiske undersøgelser af forstyrrelser af fulge og dyr kunne gives en parallel til Grønland - ligeledes kunne det være nyttigt at lade Sisimiut Kommunes VVM-screening for en vej til Kangerlussuaq anvende til f.eks. erfaringer, meninger, holdninger til disse ting også.

3: Udledning af CO₂ og evt. aftaler herom med f.eks. DK bør ikke hindre udvikling, men skærpe fornyede tanker (innovation) indenfor genbrug af energi af enhver art, anvendelse af restvarme til produktion af grønt, opdræt af fiskeyngel osv - det burde nævnes implicit i en sådan SMV.

4: Smelterens vandforbrug må under alle omstændigheder holdes adskilt fra byens vandværksproduktioner, således at denne ikke er under indflydelse (negativ som positiv) som det er i dag med f.eks. fiskefabrikkerne, som hvor de er tilstede udgør mellem halvdel-totrediedele af forbruget og for byen /Nukissiorfiit helt uvedkommende tekniske formåen af vandværket.

5: Det samme bør gælde rensning af spildevand og affaldsbortskaffelse. Spildevand i den mængde må kræves renses. Affald må brændes/deponeres og bortskaffes. Kommunernes forbrændingsanlæg er alle 3 for små i dag - enten anlægget eller afsætningsområdet for fjernvarme - hvorfor investeringer helt sikker er påkrævet. Det bør strammes op i rapportens anbefaling.

6: Arkæologiske registreringer, udgravninger, undersøgelser må iværksættes straks for Hjemmestyrets midler (evt. tilbagebetaling for noget i det aktuelt berørte område) - så vor historie og udvikling sikres - det bør der ikke herske tvivl om - bør strammes op i rapportens anbefaling.

7: Jeg vil tillade mig at stille et kraftigt spørgsmålstegn ved Niras's fastsættelse af forskellige teoretiske afledte beskæftigelse, med Nuuk højest og Maniitsoq/Sisimiut ens men lavere - historisk er det vist mange gange bevist, at konkrete erhvervsiværksætteri (uden den direkte af den offentlig administration afledte) er langt foran i f.eks. Sisimiut. De

manglende faktorer må inddrages i en udvidet analyse inden den endelige rapport og anbefaling udgives. Det er jo ikke i sig selv udviklende at være stor som følge af at hele regeringsadministrationen ligger i en by - der skal også vilje og iværksætterier med. Desuden er hele den tekniske uddannelsessektor placeret i Sisimiut, hvorved den praktiske uddannelsesdel giver et stort positivt effekt ved en placering tæt på Sisimiut og en stor negativ effekt på uddannelsessektoren ved en placering i Nuuk, men uden egentlig betydning for Nuuk. Niras's konklusion synes tynd.

8: Det ses ikke belyst, hvordan en øgning af en by med 6-700 familier (1500-2000 mennesker) vil influere på det sociale miljø, trivsel, børneinstitutioner, uddannelse, sprog, samværd med fremmede folkeslag - det må, uanset hvor smelteren placeres forudses, at kun et fåtal lokale eller grønlandske medarbejdere er ledige til at arbejde på smelteren, hvorfor udefra kommende arbejdskraft inklusive familier, må forventes i stor stil - jeg finder en analyse af det forhold er et væsentligt element at inddrage i en SMV og skal opfordre til at det bliver taget op til overvejelse. De mange mennesker vil uanset hvor placeringen bliver, være et meget væsentligt bidrag til dagligdagen - til såvel de positive som de negative hændelser der kan blive tale om.

Rapportens angivelse af "nødvendig tilgang af hjemmehørende arbejdskraft" tager slet ikke hensyn til det faktum, at arbejdsledigheden idag er stort set NUL i de 3 byer. De registrerede arbejdsledige er ikke i stand til at beklæde et job vedvarende eller blot nogle få dage - og det kan ikke forventes at der bliver flere arbejdsduelige i fremtiden med en nettoudvandring, - effekten må blive import af arbejdskraft uanset i hvilken by der måtte blive tale om - eller også må der blive tale om at andre erhverv må bære denne negative effekt.

Jeg mener således pba. ovennævnte ikke at man kan konkludere som det er anført i tabel 1-5 (f.eks. side 34 af 47)

Jeg kan kun støtte op om at der sker en langt mere uddybende analyse af de mange uklare eller helt ukendte forhold. Jeg må dog også appellere til at inddrage lokal viden, som kan indgå i analyserne i højere grad end det er sket, idet der ligger megen solid viden ude i lokalsamfundene.

De interviews der har været gennemført har ikke været særlig dybe og grundige og er sket med et al for kort og ukonkret varsel, så det (i al fald her i Sisimiut) ikke har været muligt at finde relevant baggrundsmateriale frem.

Der kunne skrives meget mere - det vil jeg undlade - blot ønske at analyserne bliver gennemført på et plan, som begrundes en saglig og relevant uafhængig indstilling og anbefaling.

Venlig hilsen
Jørn Hansen

Grønlands Arbejdsgiverforening

10. januar 2008

Vedrørende : Høringssvar SMV 2007 rapport

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) har modtaget høringsskrivelse vedr. sammenfatning af den strategiske miljøvurderings rapport (SMV 2007 rapport). Høringsfristen er den 15. januar 2008.

Det nævnes, at rapporten er en foreløbig rapport, som ventes at blive tilrettet som resultat af den offentlige høring. GA skal derfor i første omgang kun komme med forslag til strukturen i rapporten og komme med umiddelbare bemærkninger til nogle afsnit i denne foreløbige rapport.

STRUKTUR

Det konkluderes, at der vil være væsentlige påvirkninger ved placering af en smelter i alle tre kommuner. "Dog kan de fleste af påvirkningerne minimeres ved afværgende foranstaltninger."

Det formodes, at der er meget erfaringsmateriale omkring miljøforhold i og omkring smelteren på baggrund af eksisterende værker i udlandet – uanset placering.

På grund af, at mange mennesker vil færdes i og omkring smelteren især i driftsfasen, kan det alt andet lige forventes, at miljøpåvirkninger som luftemissioner, synligt og usynligt affald, støj, støv m.m. er vigtige at belyse og beskrive hurtigst muligt. Spørgsmål til netop sådanne forhold er begyndt at indgå i den spirende offentlige debat.

Foreningen er ikke bekendt med, om anlæggelse af 3 nye kraftværker vil blive meget anderledes i forhold til de i Grønland eksisterende kraftværker med tilhørende transmissionsledninger. Hidtil har vandkraftanlæg herhjemme ikke medført oversvømmelse af meget store områder med vand, hvilket kan være en af årsagerne til, at vandkraftanlæg er almindeligt accepterede i samfundet. For en god ordens skyld det dog nævnes, at der selvfølgelig skal gennemføres SMV som følge af kraftværker og transmissionslinier, men det fremgår i denne foreløbige rapport, at der mangler viden og data for store dele af de landområder, hvor disse anlæg skal anlægges i tilfælde af beslutning om gennemførelse.

Derfor skal GA anbefale, at i første omgang koncentrerer indsatsen baseret på allerede kendte faktorer og foreslår, at strukturen i rapporten opdeles i:

1. Smelter
(natur, miljø, sundhed, kultur, regional udvikling og migration)
2. Kraftværk
(natur, miljø, sundhed, kultur, regional udvikling og migration)
3. Transmissionslinie
(natur, miljø, sundhed, kultur, regional udvikling og migration)

Lovgivning:

Det meddeles, at det er første gang, at der i Grønland udarbejdes SMV af denne art, hvorfor der tages udgangspunkt i lovgivning og regelsæt, som findes udenfor Grønland, specielt fra Danmark.

Det nævnes, at der på delområder vil der blive taget udgangspunkt i eksempelvis nordamerikanske retningslinier, idet disse vurderes at være mere relevante. Det må forventes, at der i hvert enkelt tilfælde argumenteres for valget af standarder udenfor rigsfællesskabet. Der må være erfaringer med SMV fra eksempelvis Island, Canada og Brasilien, som vi kan få benytte herhjemme.

Omkostninger VVM:

Efter SMV vil der blive udarbejdet vurdering af virkninger på miljøet (VVM). Der vil blive opstillet generelle krav til VVM i samarbejde med bygherren. Det nævnes, at arbejdsgruppen "kan ud fra et hensyn til den overordnede tidsplan igangsætte VVM feltundersøgelser, før en bygherre er endeligt identificeret. Udgifter til disse feltundersøgelser kan om nødvendigt i første omgang afholdes af arbejdsgruppen, men så snart en bygherre er identificeret skal disse udgifter mellemregnes med bygherren." GA skal anbefale, at der i dette tilfælde som minimum udarbejdes estimer for omkostningerne for sådanne feltundersøgelser, som gøres kendte for kendte og potentielle bygherrer.

YDERLIGERE KOMMENTARER

Side 18:

I forhold til en forøget CO2 udledning nævnes det, at der endnu er usikkerhed med de økonomiske konsekvenser i forhold til gældende internationale forpligtelser og med aftaler indgået med Danmark. Det anbefales, at afsnittet uddybes, eventuelt med inddragelse af evt. erfaringer fra andre værker.

Også usikkerheden omkring udførelse og finansiering ved fremskaffelse af manglende data skal selvfølgelig afklares hurtigst muligt.

Side 20:

Der nævnes, at der på nuværende tidspunkt er alt for lidt viden om, hvad de enkelte aktiviteter vil medføre af affaldsmængder, sammensætning, omfang og valg af bortafskaffelsesmetoder etc. Det kan undre, at der er for lidt viden, idet der allerede må være erfaringer fra lignende anlægsprojekter og driftsfasen.

Side 21-23:

Under afsnittet om luftemissioner under smelterens drift skal GA anbefale, at der udarbejdes en liste over omfanget og graden af evt. skadelige virkninger for det omgivende samfund. Dette gælder selvfølgelig også udledning af f.eks. vand og lignende.

Det må formodes, at usikkerheder omkring disse forhold kan skabe unødigt ængstelse for befolkningen og de politiske beslutningstagere. Især, når der står: "Det vurderes endvidere, at udslip af luftbårne stoffer som følge af driftsuheld mv. vil kunne udgøre en ikke uvæsentlig kilde til forøget påvirkning af miljøet."

Det kan undre, at det understreges, at "ovennævnte emissionsmængder stammer fra den tilsvarende islandske smelter, og at der derfor ikke nødvendigvis skal opfattes som gældende for en kommende aluminiumssmelter i Grønland." Det ville være interessant at høre om årsagen til forskellene.

Under afsnittet om støv skrives der, at udledningen "af fine og ultrafine partikler fra skibe, fly og køretøjers udstødning er sundhedsskadelig, men må dog forventes at være væsentlig mindre end f.eks. belastningen fra en normal trafikeret vej." Det er upræcist, specielt set i lyset af, at der har været advarsler om for meget forurening pga. biltrafik på visse vejstrækninger i Nuuk.

Side 25:

Det meddeles, at det kan være hensigtsmæssigt at indhente viden fra andre lande om sundhedsforhold i forbindelse med anlægsarbejde og drift. GA skal anbefale, at indhentning af eksisterende viden prioriteres og foretages hurtigst muligt.

Side 35:

"Særlig er det vigtigt, at skabe debat om landsplanlægning og regional udvikling om hvorledes de grønlandske byer og bygder skal udvikle sig i forhold til hinanden i fremtiden."

GA er enig i, at der på ny igangsættes en sådan debat og GA mener, at dette kan gøres uafhængig af aluminiumsprojektet. Dette skal ses i lyset af, at andre erhvervssektorer ud over fiskeriet "trænger sig på". Vi skal venligst henvise til tidligere input fra GA herom.

GA vil deltage i det planlagte seminar om regional planlægning og bidrager gerne med viden efter bedste evne. Vi ser frem til at læse den endelige SMV rapport.

Med venlig hilsen

Jens K. Lyberth

Greenland Development

15. januar 2008

Høringssvar Strategisk Miljø Vurdering

Generelt

Greenland Development (GD) har med interesse læst udkastet til den foreløbige Strategiske Miljøvurdering (SMV). Overordnet vurderer GD, at SMV'en kommer bredt omkring. Den indeholder en lang række anbefalinger, hvoraf flere er centrale i den videre proces.

GD er af den opfattelse, at det vil styrke SMV'en, men også arbejdet med projektet for både Hjemmestyret og Alcoa, hvis anbefalingerne overordnet præciseres med to sondringer:

Niveau: Er der tale om en generel anbefaling for hele samfundet eller er der tale om en konkret anbefaling knyttet til en direkte konsekvens. Eksempelvis er der meget generelle anbefalinger på sundhedsområdet og ganske konkrete anbefalinger i tabel 5.

SMV eller VVM: Det kan være en stærk fordel for SMV'en som redskab i det videre arbejde, om de konkrete anbefalinger også angiver, hvorvidt anbefalingen er indenfor det yderligere SMV-arbejde, eller om der er tale om en opgave indenfor rammerne af en VVM.

Det kan her tilføjes, at der flere steder i teksten henvises til 'mangler', og det kan stå uklart, hvorvidt dette er en konstatering eller en anbefaling om at udføre arbejdet. For at gøre vurderingen så konkret som mulig bør det fremstå som en anbefaling i de tilfælde, hvor der ikke er tale om en konstatering af status på området.

Miljø

Her knytter vores kommentar sig specifikt til afsnittet om CO₂. Grundlæggende er det ikke muligt (og dermed ukorrekt) at beskrive problemet, som det står. Primært fordi vi ikke ved, hvorledes verden ser ud i 2014, og hvilken politisk aftale, der på det tidspunkt eksisterer. I tillæg hertil ligger der et spørgsmål om handel med kvoter – en situation der i dag ikke er direkte relevant for aluminiumsindustrien. Se hertil vedlagte rapport fra CRU. Vi ved dog, som det også er angivet, at hvis projektet gennemføres, så vil det medføre en markant større udledning i forhold til den nuværende udledning i Grønland.

Hertil kan der anføres to forhold:

1) Projektet i Grønland er baseret på en fornybar ressource, hvilket sammenholdt med livscyklus for aluminium giver en større miljømæssig balance, end baseret på andre former. Dermed påtager Grønland sig en større CO₂-udledning for at nedbringe den væsentligt andre steder i verden, hvor energiresourcen er baseret på fossile brændsler (kul, olie eller naturgas). Det er indenfor FN's klimaarbejde også en anerkendt problemstilling, hvilket ses i kraft af eksempelvis Islands aftale.

2) Økonomien i et projekt som dette er også afhængigt af et muligt kvotesystem. Her er det værd at bemærke, at hensigten med et kvotesystem er at nedbringe udslippet af drivhusgasser ved brug af økonomiske virkemidler. I det konkrete projekt vil økonomien stå dårligere under et sådan system end lignende projekter baseret på fossile brændsler (især kul og naturgas) andre steder i verden, hvis Grønland indgår og konkurrerende områder med smelterprojekter ikke indgår.

Sundhed

I tidligere tider var der en række sundhedsproblemer knyttet til aluminiumsproduktion, som påvirkede det lokale miljø og sundhedsniveau. Frem til i dag er der sket en omfattende udvikling både på baggrund af selskabernes egen indsats men også den nødvendige strengere lovgivning. Derfor kan det styrke værdien af undersøgelsen på sundhedsområdet, om den tager udgangspunkt i Best Available Technology (BAT), som vil blive anvendt. Dette ud fra en betragtning om, at sundhedspåvirkningerne er en konsekvens af de påvirkninger, som smelteren kan medføre. Og disse er igen afhængige af BAT, hvorfor dette niveau er relevant at tage som udgangspunkt for de påvirkninger en ny smelter kan få, hvilket i praksis er udmøntet i Alcoa's nye smelter på Østisland. Denne kan tjene som et udgangspunkt for bundniveau, i det den er bygget med BAT, og der er mulighed for teknologisk udvikling i tiden frem mod en smelter er færdig i Grønland.

Dette sikrer også at udtalelser om påvirkninger er baseret på viden og data ud fra de reelle forhold, og ikke tidligere tiders mere kritisable forhold.

Kultur

I forbindelse med anlæggelse af vandkraftværkerne vil områder med kulturminde blive berørt. Her er udgangspunktet 'polluter pays' princippet, hvilket betyder at Bygherren skal bære undersøgelse og udgravninger.

Det er her vigtigt at der er fokus på det nødvendige tidlige screeningsarbejde, der skal sikre at NKA med en god planlægningshorisont kan prioritere og budgettere sin udgravningsindsats.

Regionaludvikling og migration

Det er her væsentligt at anføre, at Landstinget på FM2007 har udmeldt at man ønsker at sidestille alle tre byer. Fokus er derfor primært på projektøkonomi og siteforhold, og ikke et regionalt fordelingspolitisk spørgsmål.

GD vurderer at projektet er for vigtigt for Grønland til at afvente et muligt resultat af sådanne fordelingspolitiske overvejelser.

Dette står i kontrast til de to opstillede 'miljømål', der synes at betinge en forud defineret beslutning om placering, frem for en beslutning baseret på siteforhold og projektøkonomi.

Kumulativ undersøgelse

Ingen kommentarer.

Afsluttende bemærkninger

Det er GD's holdning at SMV'en er et vigtigt værktøj for at angive problemstillinger, som der skal arbejdes med i den videre proces – især i forhold til kravformulering til en VVM.

Samtidig bør en SMV give et indtryk af den viden, der er tilgængelig i dag. Her kunne det have været relevant i højere grad at inddrage erfaringer fra nabolande (Island, Canada og Norge), hvor det må formodes at man kan finde datamateriale, der kan anskueliggøre emnerne. Her tænkes der især på ny viden, der tager udgangspunkt i Best Available Technology.

Med venlig hilsen

Jesper Reinholdt Knudsen

Kort- og Matrikelstyrelsen

15. januar 2008

Høringssvar vedrørende Strategisk miljøvurderingsrapport SMV 2007 rapport, i forbindelse med placering af et aluminiumssmelteværk.

Kort- og Matrikelstyrelsen har med interesse læst rapporten, og har i den forbindelse følgende bemærkninger.

Etablering af et industrianlæg af den art, størrelse og omfang som der her er tale om, vil uanset placeringen betyde en udfordring for landets infrastruktur og vil have såvel direkte som indirekte konsekvenser i den forbindelse.

En direkte konsekvens vil være en permanent mærkbar øget skibstrafik da alt gods til og fra anlægget skal transporteres ad søvejen. Dette gælder i anlægsperioden, hvor der vil være tale om transporter til byggerier af såvel smelteværket som vandkraftanlæg, transmissionslinier mv., men efterfølgende også under værkets drift, da såvel råvarer som færdigt bearbejdet produkt skal transporteres med skib.

Blandt de indirekte konsekvenser som rapporten omtaler, er eksempelvis en øget interesse og trafik på de valgte lokaliteter som følge af de forbedrede adgangsforhold til stederne. Rapporten forventer her en øget aktivitet indenfor områderne turisme, friluftsliv og jagt. Specielt indenfor områderne friluftsliv og turisme kan det som en yderligere indirekte konsekvens medvirke til at tiltrække yderligere turister til Grønland generelt, som følge af en øget opmærksomhed og dermed et øget kendskab til landet i bredere kredse.

En øget færdsel i den grønlandske natur, vil medføre et behov for et mere detaljeret kortgrundlag, både til planlægning og ved en eventuel efterfølgende eftersøgning af bortkomne.

Den uundgåelige vækst i skibstrafik, såvel direkte i forbindelse med værket som indirekte i form af flere krydstogtskibe, vil være en direkte og kontant udfordring for den søværts infrastruktur. Selvom søkortene i området i disse år bliver tilpasset de moderne navigationssystemer, så er opmålingsgrundlaget fortsat det gamle og søkortindholdet i flere henseender utilstrækkelige til en sådan intensiv anvendelse. I forbindelse med eventuelle uheld, både til lands og til vands, vil det til brug for SAR-opgaverne være hensigtsmæssigt at råde over et aktuelt og detaljeret kortgrundlag.

Kort- og Matrikelstyrelsen vil anbefale at man i forbindelse med aluminiumsprojektet direkte afsætter midler i projektet til søpmåling og nyfremstilling af såvel elektroniske som papirbårne søkort over de direkte berørte områder.

Med venlig hilsen

Tord Bengtsson

KNAPK

15. januar 2008

KNAPK's høringssvar i forbindelse med høring omkring miljøvurderinger ifm. planlægningen af aluminiumsprojektet.

Fra KNAK vil vi i forbindelse med høringen vedrørende miljøvurdering omkring planlægningen af aluminiumsprojektet komme med følgende besvarelse.

Vi har i KNAK bemærket, at SMV-rapporten har været baggrund for denne høring.

Sammenslutningen af Fiskere og Fangere i Grønland kan på baggrund af denne rapport se, at en eventuel etablering af et aluminiumsværk vil få effekt på miljøet, endda risiko for en større miljøforurening; vi kan sagtens også forestille os, hvordan sådan en forurening kan påvirke fisk og andre dyr.

Hvis der etableres aluminiumsværk, vil KNAK derfor på det kraftigste kræve, at det selskab, som vil etablere et sådant foretagende, gennemfører omfattende undersøgelser af alle tænkelige miljøeffekter.

Vi kan se, at den rapport, som foranlediger denne høring på, bare er et forslag, og samtidig kan vi se under læsningen, at der kun er sket mindre undersøgelser omkring den mulige påvirkning af naturen.

Hvis der etableres sådan miljøpåvirkende foretagende, vil KNAK stille krav om, at man inden selve etableringen sikrer sig, at der gennemføres omfattende undersøgelser af mulige effekter på naturen.

KNAK, som er en organisation af brugere af naturressourcerne til havs og på landjorden, vil vide, hvordan de levende ressourcer kan blive påvirket, inden en opførelse af et aluminiumsværk enten i Nuuk, Maniitsoq eller Sisimiut påbegyndes. Disse ressourcer har jo vital betydning for vore medlemmer og for befolkningen som helhed.

På baggrund af indholdet i den aktuelle rapport vil Sammenslutningen af Fiskere og Fangere i Grønland ikke på forhånd godkende en etablering af et aluminiumsværk, og vi vil stille krav om, at omfattende og tilbundsgående undersøgelser bliver iværksat og at man sikrer sig bedst muligt for at minimere forureningsrisikoen.

Samtidig skal det være påvist, at beskyttelsen af natur og dyreliv er sikret mest muligt.

Med venlig hilsen
På KNAK's vegne
John Biilmann

Maniitsoq Kommune

15. januar 2008

Maniitsoq Kommunes bemærkninger til Strategisk Miljøvurdering for aluminiumsværk i Grønland

1 Kapitel 1 – Natur

1.1 Side 5, pkt. 1.3.

"Hvor transmissionslinierne trækkes til Maniitsoq langs kysten, vil de passere ynglekolonier med både polarlomvie og ride, som begge er i tilbagegang i Grønland."

Bemærkning Påstanden relaterer sig formentlig til en skitseret linieføring, der på en strækning går langs nordsiden af Søndre Isortoq. Men linieføringen er ikke fastlagt. Påstanden er derfor forkert. Den skitserede linieføring, som er vist i SMV fig 1 og 2, er ikke den eneste, der er teknisk mulig, det er ikke engang sikkert, at det er den teknisk mest fordelagtige. I Maniitsoq kommunes oversigt over mulige kraftværker i kommunen, er der vist en anden mulig linieføring, der ikke kommer nær Søndre Isortoq, jf. bilag 1.

1.2 Side 13, pkt. 4.1.

"Den arktiske vegetation er meget sårbar, og ved kørsel med tunge køretøjer kan der dannes kørespor, som tydeligt fremstår i landskabet i mere end 20 år."

Bemærkning Kun alt for rigtigt, kørespor vil kunne fremstå tydeligt i terrænet i mere end 50 år. SMV nævner ikke de meget dybe sår, der opstår, hvis der i forår og sommer perioden køres over opfrysningsfarlig jord, der jo er flydende under bevoksningen. (Der er opfrysningsfarlig jord under det meste af bevoksninger i de berørte områder).

1.3 Side 35, pkt. 4.5.

"De sårbare koloniynglende arter i regionen er arter, hvis bestande er i tilbagegang i Grønland, og som findes i store og samtidig meget få kolonier, hvor påvirkningen af en enkelt koloni potentielt vil kunne måles på hele bestanden. Disse arter omfatter primært polarlomvie og ride."

Bemærkning I Maniitsoq kommune er det næppe korrekt at ridebestanden er i tilbagegang. Både i Sermilinguaq og Søndre Isortoq har vi i mange år iagttaget bestanden vokse. Ikke fordi vi har talt antal fugle pr. m², (som biologerne), men fordi vi har kunnet se kolonierne brede sig på stadigt flere fjelde indefter i fjordene. Vi har ikke talt med en eneste fanger eller fritidsjæger, som regelmæssigt kommer ved fuglefjeldene, som er af en

anden mening. Vi opfordrer derfor SMV rapportens forfattere til at oplyse hvorledes, de kan konkludere at ridebestanden er i tilbagegang.

1.4 Side 36, fig. 6.

Figuren illustrerer, at der er registreret lomvie- og ridekolonier i Evighedsfjorden.

Bemærkning. I selve Evighedsfjorden er der relativt få ridekolonier. Kolonierne har nærmere karakter af enkelte reder. De egentlige kolonier er i sidefjorde til Evighedsfjorden. Fig 6 i kap. 1 og Fig. 5 i kap. 6 er misvisende, da man får indtrykket, at der er store fuglefjelde overalt i fjorden. Der vil ikke forekomme sejlads i nærheden af kolonierne af hensyn til kraftværket, da denne sejlads vil ske i hovedfjorden.

2 Kapitel 2 – Miljø

2.1 Side 27, pkt. 3.2.2

"Efter de foreliggende oplysninger anvendes 2,95m³ vand for hver 1000 kg aluminium, der produceres."

Bemærkning Stammer disse oplysninger fra Alcoa? Der har verseret mange forskellige bud på vandbehovet. Alcoa har på forespørgsel selv været meget vage angående vandbehovet, men har fortalt, at der i nogen grad er muligheder for at tilpasse processen efter vandressourcen.

2.2 Side 40, pkt. 3.4.1.

"Der anvendes ferskvand til nedkøling af den varme aluminium. Typisk vil dette kølevand blive recirkuleret gennem et køletårn og et vandbehandlingsanlæg for senere at blive udledt."

Bemærkning Det kan vel genanvendes efter en tur gennem køletårnet for at spare på vandet? Det burde ikke være nødvendigt at udlede kølevand.

2.3 Side 62, pkt. 4.1.1.

"Maniitsoq. Der er i dag ikke kapacitet til etablering og drift af aluminiumssmelter i relation til det nuværende vandressourceopland."

Bemærkning Det afhænger af det reelle behov. Ifølge Nukissiorfiit leverede vandværket uden problemer dengang fiskefabrikken kørte 555.000 m³ pr. år. I dag er forbruget nede på 182.500 m³ pr. år. Den nuværende vandforsyning har altså en overskudskapacitet på mindst 368.000 m³ pr. år. Volumen af vandsø 2 kan desuden let forøges ved at forhøje den lille dæmning. Herudover er der den store sø ved Kangerluk.

2.4 Side 64, pkt. 4.1.2, tabel.

"Nuværende årlig vandforbrug, Maniitsoq 554.000 m³."

Bemærkning Tallet stemmer ikke med Nukissiorfiit's oplysninger, som siger 500 m³ pr. dag = 182.500 m³ pr. år. Dette tal er i øvrigt brugt på side 70 i rapporten.

2.5 Side 68, pkt. 4.2.2, tabel.

"Prognose for årligt tillægsvandforbrug (smelter + ny bydel) 1.200.000 m³."

Bemærkning Det meget store vandforbrug til smelteren stemmer slet ikke overens med de oplysninger, vi tidligere har fået om vandbehovet, så det er meget vigtigt at få det verificeret. Den nuværende vandforsyning har en overskudskapacitet på mindst 368.000 m³ pr. år uden udvidelse af vandsø 2. Søen ved Kangerluk bør vel have en kapacitet omtrent som vandsø 2 og kan i øvrigt nemt opdæmmes for at øge dens volumen. Med en forøgelse af vandsø 2's volumen samt inddragelse af søen ved Kangerluk bør der være tilstrækkeligt vand.

2.6 Side 96, pkt. 8.1.1.

"Da der ikke foreligger oplysninger om hvilke områder, der påtænkes inddraget til havneanlæg, har det været vanskeligt at fremskaffe detaljerede oplysninger om de marine forhold." Skema: "Maniitsoq – Bundforhold og dybde – Ukendt"

Bemærkning Påstandene er faktisk forkerte. Maniitsoq kommune har ladet dybden opmåle ved de foreslåede lokaliteter, og ved område A og B er der udmærkede søkort. På alle tre lokaliteter gælder:

Gode dybdeforhold helt ind under land og gode læ- og besejlingsforhold.

Fra naturens side er der en vanddybde på mindst 16 m ca. 50 m fra land.

Den maksimale bølgehøjde skønnes at være under 1 m.

Havneplaceringer fremgår ligesom dybder af Maniitsoq Kommunes områdeforslag.

2.7 Side 98, pkt. 8.1.1.

"Det vurderes ikke realistisk at påbegynde anlæggelse af vejanlæg mv. i dalen, som udmunder i Evighedsfjorden. Det skyldes, at gletchertungerne med jævne mellemrum smelter tilbage for dernæst at 'genopbygges' ved isfremstød. Det betyder, at eventuelle anlæg hurtigt vil blive borteroderet ved et senere isfremstød."

Bemærkning At skridjøklerne bevæger sig, er utvivlsomt rigtigt. Der sker en langsom fremadskriden, normalt med størst hastighed på midten hvor jøklen er smallest, men ved

fronten i dalen er hastigheden nær 0. Her er stort set ligevægt mellem afsmeltning og tilførsel af is. Den gennemgående bevægelse af fronterne har dog været tilbagegang, d.v.s. der har været mere afsmeltning end tilførsel. Denne tilstand har der (med mindre afbrydelser) været i mindst 25 år, formentlig over 70 år. På grund af temperaturstigningen er skridjølernes tilbagegang øget de sidste 10 år, og der er intet, der tyder på, at dette ikke vil fortsætte. Tværtimod forudsiger alle modeller, at temperaturstigningen vil fortsætte. "Løb" i en skridjøl (relativ hurtig fremgang i en kortere periode), kan dog ikke helt udelukkes, (det kan ske hvis det gennem en årrække sner meget). Men selv om et sådant "løb" skulle "skubbe" til en arbejdsvej i dalen ved bunden af Evighedsfjorden, vil dette kun have ringe økonomisk og teknisk betydning, da terrænet er grusaflejringer hvor det er meget billigt og hurtigt at anlægge eller omlægge en arbejdsvej, der jo kun er en grusvej, jf. bilag 2. Et "løb", foregår i øvrigt ikke pludseligt men opbygges gennem år og sker gennem måneder, så der vil være god tid til at omlægge en arbejdsvej til et højere terræn. Arbejdsvejene skal ifølge sagens natur kun anvendes i en relativt kort periode formentlig 5 år. At skridjølkerne inden for en periode på 5-10 år skulle vokse, så de lukker vej adgangen gennem dalen, kan afvises som usandsynligt grænsende til det umulige. Forfatterne til SMV burde kunne få dette verificeret hos glaciologer. For at understrege hvor dårligt funderet påstanden, at der ikke kan anlægges vej gennem dalen mellem Tassersuaq og Evighedsfjorden, er, skal det bemærkes, at der (selv om det ikke vil blive nødvendig i bunden af Evighedsfjorden), kan laves arbejdsveje på en jøl. De kræver blot mere vedligehold og kontrol i form af scanning.

2.8 Isdannelse og oversvømmelse.

Bemærkning Problematikken behandles forbavsende nok slet ikke i SMV. For folk, som færdes i den grønlandske natur om efteråret når frosten sætter ind, burde det ellers være et velkendt fænomen. Efterhånden som vandet i elvene fryser til is, vil isen på lavvandede og stenede områder, (hvor stenene fastholder isen), dæmme vandet op. Vandet strømmer så over isen, hvor det fryser og forhøjer dæmninger, o.s.v., så længe der er tilstrømmende vand og tilstrækkelig kulde. Processen ophører når vandtilstrømningen ophører, som den jo gør om vinteren i naturlige vandløb. (Det regner jo sjældent om vinteren). I et vandløb med kunstigt styret tilstrømning, som afløbet fra et vandkraftværk ophører mekanismen først, når det opdæmmede vand har nået en sådan højde, at det kan løfte isen og de i isen fastfrosne sten, eller når varmen i det tilstrømmende vand kan optø isen nedefra, fordi isen isoleres af sne. I Sarfartooq Kuua (og i Majorqaq) vil isdannelsen medføre oversvømmelser af de flade områder. Området i Sarfartooq Kuua er et meget sne let område, og kulden er formentlig i middel -20°C i januar og februar, derfor vil isen næppe blive optøet nedefra førend i marts måned. Det må antages, at vinteroversvømmelse og isdannelsen vil have indflydelse på og med tiden ændre vegetationen. Ved kraftværk med udløb direkte i fjord, som ved en placering i Evighedsfjorden, vil man formentlig vælge et dykket udløb og således undgå problematikken.

3 Kapitel 5 – Regionaludvikling og migration

3.1 Side 6, pkt.1.3 skema og side 7.

"Miljømål 1. Økonomisk aktivitet i Grønland skal søges spredt geografisk for at tilstræbe regional lighed og balance. 2. Økonomisk aktivitet i Grønland skal tilstræbes koncentreret i et stærkt vækstcenter i Nuuk."

"Det er helt afgørende, at der er politisk afklaret, hvilken regional udvikling, der ønskes i det næste århundrede, fordi placeringen af en aluminiumssmelter har stor indflydelse på den regionale udvikling og definerer mulighederne og begrænsningerne for fremtidens regionalpolitik."

Bemærkning Landsstyreformanden har gentagne gange siden sin tiltræden givet udtryk for en holdning i overensstemmelse med miljømål 1. Følgende formuleringer fra den gældende koalitionsaftale peger også klart i retning af miljømål 1: "Landsstyret vil i samarbejde med Kommunernes Landsforening fortsætte arbejdet og realisere forberedelserne til et grønlandsk selvstyre og til en realisering af kommunalreformen. Etablering af storkommunerne vil også indebære følgende konsekvenser: en ligelig udvikling af levevilkårene for hele befolkningen i alle landets regioner." Et af målene med kommunalreformen er altså at sikre en ligelig udvikling af regionerne. Klart miljømål 1. "Landsstyret agter snarest at etablere et koordineringsorgan, som får til opgave at: planlægge og påbegynde en geografisk spredning af forskellige dele af Grønlands Hjemmestyres virksomheder." Der skal altså påbegyndes en udflytning af Hjemmestyrets virksomheder fra Nuuk. Klart miljømål 1. Miljømål 2 er således diametralt modsat det siddende Landsstyres erklærede mål for samfundsudviklingen. Der er intet i koalitionsaftalen, der kan tolkes i retning af miljømål 2. Skal Landsstyret efterleve sit eget regeringsgrundlag, kan det således kun pege på en placering, der er i overensstemmelse med miljømål 1, og så er Nuuk udelukket som placering for smelteren, og Maniitsoq må være første valg. Der er altså allerede i det siddende Landsstyre reelt truffet valg mellem de to miljømål til fordel for miljømål 1. Med mindre man, på trods af Landsstyrets erklærede målsætninger, politisk ønsker et Grønland med en enkelt 'metropol' og en lang række døende småsamfund, må det klart være miljømål 1, man skal forfølge. Koalitionsaftalen kan findes på www.nanoq.gl.

4 Kapitel 6 – Kumulativ undersøgelse

4.1 Side 4, pkt. 1.2 (og flere andre steder i rapporten)

"Det er af Hjemmestyret oplyst, at der skal etableres havneanlæg ved Søndre Strømfjord ved munden af Sarfartooq Kuua, uanset om der vælges en af de nordlige placeringer af vandkraftværket eller den sydlige placering."

Bemærkning Hvem er kilden til denne oplysning? Hvem har kompetence til at træffe en så vidtrækkende beslutning på nuværende tidspunkt? Hvad er formålet? Hvorfor har man i rapporten blot taget denne oplysning for pålydende uden nærmere forklaring?

Denne meget afgørende oplysning må begrundes og ikke blot citeres gentagne gange i rapporten uden at sætte spørgsmålstegn ved den. Kilden til oplysningen bør også angives nærmere end det meget vage 'Hjemmestyret'. Hvis kraftværk med tilhørende havn placeres i Evighedsfjorden, er der intet behov for et kajanlæg ved Sarfartooq. Beslutningen om havneplacering burde ikke træffes af Grønlands Hjemmestyre, men af den organisation eller det selskab der skal bygge kraftværket. Hjemmestyret vil utvivlsomt have stor indflydelse på beslutningen, når den tages, men forhåbentlig bliver beslutningen truffet på et solidt grundlag bl. a. SMV og omfattende tekniske undersøgelser. Der er faktisk meget, som taler for en havneplacering i Evighedsfjorden. Evighedsfjorden er i modsætning til Søndre Strømfjord isfri hele året (undtagen inderst inde). En havn i Evighedsfjorden vil skade natur og miljø minimalt, mens en havn i Sarfartooq Kuua vil volde stor skade på miljø og natur. Man kan altså ikke foretrække en havn i Sarfartooq Kuua af hensyn til natur og miljø. Teknisk og økonomisk vil det være fordelagtigt at anlægge vej fra bunden af Evighedsfjorden op gennem dalen til Tasersiaq. Vejen bliver væsentligt kortere, og en stor del af vejen kan føres på grus. Begge dele medfører en billigere vej, jf. bilag 2. Der er al mulig grund til at forholde sig yderst kritisk til den i rapporten ofte gentagne påstand om, at der under alle omstændigheder skal etableres havn ved Sarfartooq. Den kan ikke blot uden kommentar, dokumentation eller konkret kildeangivelse citeres gentagne gange i rapporten.

4.2 Side 9, pkt. 1.3.

"Ved en sydlig placering ved Evighedsfjorden vil der være store mængder vand og silt, der flyttes fra udledning i Søndre Strømfjord til udledning i Evighedsfjorden. Dette vil på sigt medføre nedbrydning af deltaet ved Søndre Strømfjord og opbygning af et nyt/større delta ved Evighedsfjorden."

Bemærkning Det er næppe rigtigt. Vandet, der kommer gennem Tasersiaq, har på vejen bundfældet alle grove sedimenter, så det vil kun være de fineste partikler, som stadig er opslemmet i vandet. Disse meget fine partikler bundfælder sig kun i ringe omfang, umiddelbart når de kommer ud i fjordene. Først på større dybder, når ferskvandet bliver blandet med saltvand, bundfældes de d.v.s. flere km ude i fjordene. Saltvandet får lerpartikler til at bundfælde sig, men i praksis vil ferskvandet lægge sig oven på saltvandet,

og først længere ude i fjorden vil opblandingen være så stor, at størsteparten af leret vil være bundfældet. Der vil ofte være en synlig front mellem vand med opslemmede partikler og forholdsvis rent vand. I Evighedsfjorden må det tværtimod forventes, at vandet fra Tasersiaq vil kunne borttransportere en del af de sedimenter, som i dag til stadighed aflejres her. Disse sedimenter kommer fra skridjøklerne inderst i fjorden, og fra skridjøklerne i dalen op fra bunden. Sedimenterne, som aflejres i deltaet i Søndre Strømfjord, må antages hovedsagelig at stamme fra skridjøklerne, som udgår fra Sukkertoppen Iskappe.

4.3 Side 11, pkt. 1.4.

"Ved valg af den sydlige løsning vil der være følgende negative effekter:" "1)

Vandkraftværk ved Evighedsfjorden kan evt. hindre moskusoksernes vandringer mod syd."

Bemærkning Ujaraannaq synes at være en meget usandsynlig trækrute. Bræen i bunden af Evighedsfjorden virker som en væsentlig større forhindring for moskusokserne end et evt. vandkraftværk vil udgøre. Der er konstateret moskusokser syd for Majoqqaq, men det virker mere sandsynligt, at de er vandret over isen ved Majoqqaq Alanngua end gennem Ujaraannaq. Og som det tydeligt ses omkring lufthavnen i Kangerlussuaq lader moskusokserne sig i øvrigt ikke forstyrre synderligt af menneskelig aktivitet.

"3) Øget skibstrafik (blandt andet krydstogtsskibe) i Evighedsfjorden kan forstyrre fuglekolonierne i fjorden."

Bemærkning Krydstogtsskibe opsøger vel uberørt natur, ikke kraftstationer. Skulle det alligevel vise sig som et problem, kan man jo forbyde krydstogtssejlad i fuglenes yngleperiode. *"Ved valg af en af de nordlige løsninger vil der være følgende negative effekter:"*

Bemærkning Hvorfor er de negative effekter for gæs, strømand og spættet sal ikke nævnt?

4.4 Side 47, pkt. 5.2.

"Der vurderes ikke at være nogen væsentlige forskelle i påvirkningerne på landskabet for hhv. den sydlige og de to nordlige løsninger."

Bemærkning Her er vi helt uenige. Påvirkningerne vil være langt mere synlige ved de to nordlige løsninger i det åbne landskab omkring Sarfartooq og Paradisdalen med de store jagt- og turismeinteresser og det rige dyreliv end ved den sydlige løsning i den smalle, lukkede dal i bunden af Evighedsfjorden, hvor der kun meget sjældent kommer

mennesker. Hvis man ønsker at minimere projektets synlighed i og påvirkning af naturen, skal helt klart vælges en placering i Evighedsfjorden.

4.5 Side 58, pkt. 8.2

"Kumulerede effekter: Samlet set må der forventes at blive en væsentligt øget interesse for jagt, friluftsliv og etablering af hytter i området. Denne påvirkning vurderes som værende ens for en nordlig og en sydlig placering, da der under alle omstændigheder skal etableres en vej fra havneanlæg ved Søndre Strømfjord og videre ud i terrænet til bl.a. anlægsby."

Bemærkning Igen denne ukritiske accept af, at der uanset hvad skal laves havn ved Sarfartooq. Det er langt fra givet.

4.6 Konklusion på kapitel 6

SMV rapportens konklusion, ville næsten entydigt pege på en sydlig placering af kraftværket ved Tasersiaq, hvis man forudsatte, at vej op fra bunden af Evighedsfjorden var mulig. På et meget løst og formentlig forkert grundlag, forudsætter man i rapporten, at vejen ikke er mulig. Herudover gentager rapporten adskillige gange uden konkret kildeangivelse en udokumenteret påstand om, at der uanset hvad skal etableres havn ved Sarfartooq. Hvis disse to ikke underbyggede påstande får lov at stå, gør de i bedste fald SMV rapportens afsnit om påvirkningerne fra et kraftværk ved Tasersiaq værdiløs, i værste fald vil SMV rapporten medføre en forkert beslutning.

Økonomidirektoratet

15. januar 2008

Høringssvar: SMV anden høringsrunde.

Økonomidirektoratet har modtaget sammenfatning af den Strategiske Miljøvurdering i anden høring. ØD's bemærkninger fra første høringsrunde er desværre stadig gældende.

Der mangler en oversigt over fordele og ulemper ved placering på de forskellige lokaliteter, og disse fordele og ulemper er vanskelige at vurdere så længe de ikke er kvantificeret og kvalificeret. Dette vil muliggøre en reel politisk beslutningstagen.

ØD håber, at et øget fokus på fordele og ulemper (risici) vil være gavnligt for at opnå den samme struktur i alle afsnit og samtidig reducere mængden af information til den relevante for at kunne træffe en politisk beslutning ud fra det bedst mulige grundlag.

Neden for gennemgås to eksempler fra kapitel to i rapporten for at eksemplificere ØD's kritik af det nuværende. Eksemplerne er taget fra et af de kapitler i sammenfatningen, der ellers bedst opfylder formålet.

I afsnit 2.5 skrives følgende:

"I forhold til spildevandsudledninger er der generelt et behov for mere viden om projektet som helhed, herunder den fysiske placering af alle anlæg, der relaterer sig hertil samt hvilke tekniske løsninger og teknologier, der tænkes anvendt, før man kan udtale sig præcist om spildevandsproblematikken i forhold til et projekt af denne størrelsesorden."

Hertil vil ØD kommentere, at det netop er formålet at give information således en evt. placering kan besluttet.

I afsnit 2.6 skrives følgende:

"Det må antages, at der desuden i et vist omfang vil ske en udledning af andre miljøskadelige stoffer i form af tungmetaller, arsen, vanadium mv. samt miljøfremmede organiske forbindelser, herunder chlorforbindelser, der evt. vil kunne opføres i de arktiske økosystemer. Der foreligger dog ingen

oplysninger om sådanne emissioner i det foreliggende materiale, hvorfor det bør undersøges nærmere.”

Det kan undre at sådan information ikke findes for de allerede eksisterende aluminiumssmeltere.

Den manglende information gør det vanskeligt for interessenter at danne sig et billede af de samlede konsekvenser på miljø og sundhedsområdet.

Vil der være afgørende forskel på de sundheds og miljømæssige konsekvenser ved alternative placeringer og er der identificeret sundhedsmæssige eller miljømæssige problemer der afgørende kan ændre på målet om at etablere en smelter i Grønland?

Derudover har Økonomidirektoratet ingen yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jess Thorvall Aunsbjørn

Peter Barfod, Nuuk

15. januar 2008

Indsigelse i forbindelse med:

**Strategisk MiljøVurderingsrapport vedr. placering af Aluminiumsværk ved Nuuk
Rapport udarbejdet af Grønlands Hjemmestyres SMV arbejdsgruppe.**

Indsigelsen er først og fremmest mod en lokalisering på Nordlandet herunder ved Maluto. Ikke mindst på grund af de betydelige natur- og miljømæssige konsekvenser. Men også på grund af de problematiske forhold det vil byde Nuuks befolkning i dagligdagen bl.a. med færgetransport til og fra arbejde, herunder også omkring mobilitet på henholdsvis bolig- og arbejdsmarkedet.

I mange sammenhænge er det så langt fra en bæredygtig udvikling af byen.

Både arbejdsgivere og arbejdstagere burde protestere mod en lokalisering, hvor folk skal bruge omkring 2 timer dagligt på at komme til og fra arbejde. Hvis færgeren ellers ikke lige er sejlet eller er forhindret af dårligt vejr. Herunder sejler zigzag i tæt morgen- eller aftentåge. Det bør være et minimumskrav for lokalisering, at der er fast vejforbindelse mellem Nuuk og et alusmelteværk, såfremt det placeres i Nuuk. Og der findes flere muligheder.

Ved Sisimiut og Manitsoq skal det selvsagt også placeres bynært.

Først redegøres for en række forhold vedrørende en placering på Akia, herunder ved Maluto med relation til Natur og Miljø. Afslutningsvis lidt inspiration til "Nuuk deklARATIONEN", som tænkes vedtaget under Winter Cities arrangementet sidst i denne uge.

01. Nærheden til Nipisat-sundet

Nipisat-sundet er et meget følsomt naturområde, og angiveligt et meget vigtigt fuglefourageringsområde, så vigtigt, at det har været på tale at udlægge det til et Ramsar-område. Formentlig er det blot mangel på resurser, der gør, at det ikke er sket endnu.

Og der kan kun opfordres til, at det sker snarest muligt.

Kendt er bl.a. de store flokke af overvintrende edderfugle.

Men også mange andre fuglearter bruger området som rasteplads.

Også store banker med blåmuslinger i området er kendt.

Videre er det, som navnet Nipisat siger, hjemsted for stenbidere.

Kendt og populært er jo også ørredfiskeriet i området i den første del af ørredsæsonen.

Det siger sig selv, at området vil være meget følsomt over for forureninger og forstyrrelser af enhver slags.

02. Coriolis-effekten

Det forhold at coriolis-effekten virker således, at elementer i Godthåbsfjorden "centrifugeres" ind mod kysten af Nordlandet, vil som en konsekvens af en forurening ved en evt. havn ved Maluto, helt pr. refleks medføre, at forureninger vil blive ført ind i Nipisatsundet.

Og så er det langsomt goodby med natur og fugleliv her.

Forurening kan være olieudslip fra et skib, bundslam der hvirvles op af skruerne fra skibe, herunder fra evt. færger. Eller udslip fra smelteværket.

Her tænkes på flourider og andre kemiske stoffer.

Det anføres godt nok, at man har styr på processen.

Men det havde man vel også ved Tjernobyl og Tremile Øen.

Bare ikke godt nok!

03. Vandskel tæt på Godthåbsfjorden

Og der kan også ske forurening af Nipisat-sundet på anden måde.

Forholdet er jo at vandskellet på den nederste del af Nordlandet, ligger kun lidt inde i land fra kysten ved Godthåbsfjorden, hvorfor aktiviteter uundgåeligt vil foregå på begge sider af vandskellet.

Der er derfor stor risiko for, ja nærmest garanti for, at en forurening via elve føres den anden vej ind i Nipisat-sundet og ud i skærgården på ydersiden af Nordlandet.

Og herunder at ørredelve på vejen ødelægges.

Forurening kan her også ske både i form af udslip, i form af støv ført med blæsten og nedfald af kondenseret røgudslip

Det sidste anses som et større problem i et koldt klima.

Hertil kommer jo at vegetation er yderst følsom.

04. Alien spices/ fremmede arter

Det kan være overset, men umiddelbart ser det ikke ud til at rapporten beskæftiger sig med den risiko, der kan være forbundet med at transportere aluminiumsoxid fra et område på den side af kloden til den anden.

Her tænkes på muligheden for alien spices og følgemineraler med uheldig ph-værdi etc.

Kendt er jo formentlig at gopler transporteret med skibe fra fjerntliggende steder, nu er ved at tage livet af fiskebestanden i Østersøen.

Det bør sikres, at den tilførte aluminiumsoxid m.v. opbevares inden døre.

Det samme gælder restprodukter.

Ligeledes bør muligheden undersøges for at hele produktionen, eller i det mindste store dele af den, foregår i fjeldhaller. Ved Gjøvik-hallen ved Lillehammer er der et fjeldspænd på 61 m.

05. Spildevand et stort problem

Det anføres i SMV-rapporten kapitel 2/ Miljø side 7 at: "I en eventuel videre projektfase er det helt klart spildevandsudledningen fra aluminiumssmelteren, man fra myndighedernes side bør koncentrere sig om, da det er herfra de største belastninger vil komme."

Dette set i sammenhæng med coriolis-effekten bør betyde, at man straks stopper videre planlægning med et smelteværk på den pågældende lokalitet.

Der er spildt både tid og resurser nok her.

Hvilket med lidt indsigt, objektivitet og ansvarlighed fra dag ét fra Nuuk kommunes side, kunne have været undgået.

06. Førende aktør på miljøområdet i Arktis

Det anføres af Nuuk kommune, at man vil være "en førende aktør på miljøområdet i Arktis".

Så skal man tage forholdet og opgaven alvorligt.

Det har man ikke gjort med udpegningen af de 2 lokaliteter på Akia.

Det er ved en tidligere anledning i anden sammenhæng anført, at situationen ved valg af lokaliteter på Nordlandet svarer til Askepot-eventyret, hvor den onde stedmor har 2 døtre, som hun gerne vil have afsat. Og derfor foreslår Maluto og Nipisat som lokaliteter til Alcoa. Men prinsen vil hellere have Askepot! (Og hun bor på Nuuk-siden af Godthåbsfjorden!) Hvis man vil have at et aluminiumssmelteværk skal placeres ved Nuuk, skal man derfor snarest muligt udpege lokaliteter med mulighed for fast kørevej mellem smelter og Nuuk by.

Og der findes flere muligheder, som gerne anvises.

07. Byudvikling også en belastning af miljøet

Det er påfaldende, at rapporten først og fremmest beskæftiger sig med udbygning af vandkraft anlæg, transmissionsledninger og selve smelteværket, og ikke i større omfang med den tilhørende nødvendige byudvikling.

Det siger sig selv, at en lokalisering ved Maluto vil nødvendiggøre etablering af faciliteter, der allerede findes i Nuuk i dag, og som med fordel køres mest effektivt, hvis de udnyttes i størst muligt omfang.

F.eks. vil det være nødvendigt med et mindre sygehus med egen døgnvagt, idet et smelteværk kører 24 timer i døgnet, 7 dage om ugen, 365 dage om året.

En ambulance til og fra Nuuk kører jo ikke hurtigere end færgen sejler.

Og i Nuuk er der 7 km borte et stort velfungerende sygehus, hvor der også er døgnvagt.

En bosætning med overnatningsmuligheder i et omfang vil også være nødvendigt, idet det hurtigt vil vise sig at færgen ikke er en pålidelig forbindelse.

Det er således ikke den store forståelse for bæredygtighed, der tynger én der gerne vil være "den førende aktør på miljøområdet i Arktis".

08. Isfjelde giver større risiko for ulykker

En konsekvens af coriolis-effekten er jo også, at isfjelde i Godthåbsfjorden hovedsagelig samles inde langs Nordlandskysten. De største banksættes og vil være til gene for funktionen af en havn. Og de mindre vil fylde et færgeløje.

Generelt vil isforekomster være til gene for besejlingen og øge risikoen for en ulykke med mulighed for efterfølgende forurening til følge.

Yderligere problematisk ved tæt tåge og snefygning.

Dette også set i lyset af, at en havn ved Maluto ligger direkte udsat for bølger ved storm fra syd-øst. Det bemærkes, at der kun uhyre sjældent, at der er isfjelde i Ameralik-fjorden!

09. Politivedtægt freder rendyr

Det er jo kendt, at Nordlandet er et meget vigtigt rendyrområde, hvilket også med al tydelighed fremgår af SMV-rapporten.

Kendt bør også være, at kommunalbestyrelsen i Nuuk i 1997 fik indføjret i politivedtægten at motoriseret kørsel på Nordlandet skulle være forbudt. I øvrigt som det eneste sted i kommunen. Dette af hensyn til rendyrbestanden. I første omgang ved at forhindre snescooterkørsel.

En klog og fremsynet beslutning!

(I 1996 bevilligede man dog penge til at se på muligheden for at etablere en atlantlufthavn på Nordlandet, men efterfølgende prioriterede man åbenbart rendyrene højere!).

En urbanisering ved Maluto på Nordlandet, midt i et af de vigtigste rendyrområder, vil selvsagt true rendyrbestanden på hele Nordlandet.

Selvfølgelig yderligere, hvis man et stykke nord for Maluto etablerer en lufthavn.

Veje midt gennem rendyrområder er kraftigt generende for rendyrene.

Det viser således studier udført af NINA på Hardangervidda for nogle år siden for Statens Vegvesen. Her overvejer man nu som en konsekvens, at lægge en meget stor del af vejen over Hardangervidda i tunnel, ikke mindst af hensyn til rendyrenes frie vandringer.

Kun sult og mangel på føde, gør at rendyr modvilligt søger føde nær mennesker.

Måske sidste fase inden en kollaps af bestanden.

10. Alternativ trace nødvendig for en transmissionsledning

Hvad angår forløbet af en transmissionsledning bør andre traceer end ned langs Nordlandskysten undersøges. Tilsyneladende har man valgt et trace midt ned gennem de

aller mest betydende rensdyrområder. Hele vejen populære tuområder om sommeren og ikke mindst i jagtsæsonen.

Et søkabel kan udmærket etableres under Godthåbsfjorden ved Ujarasuit eller Ilulialik, og så forløbe over Storøen og med et fjordspænd over til Kobbefjorden, hvor det vil møde transmissionslinien fra Buksefjorden, og dermed også øge forsyningssikkerheden for Nuuk med el. På Storøen vil man jo måske også have behov for el i forbindelse med en evt. udnyttelse af en guldforekomst her. Og oppe i fjeldplateauerne, er der ingen, der vil se transmissionsledningerne.

11. Udnyttelse af jernmalmen ved Isukasia besværliggøres

Det bemærkes, at kraftstationen, der udnytter vandkraften fra Isukasia, ligger meget tæt på Anavik, én af de mest velbevarede nordboruiner i Nuuk-området.

Uerklæret verdensarv.

Det må være muligt at finde en helt anden placering for en kraftstation.

I øvrigt virker det ikke velovervejet at udnytte vandkraftpotentialet fra dette opland til aluminiumsproduktion, vel vidende, at der i samme område, nemlig ved Isukasia, ligger en betydelig forekomst af jernmalm.

Udnyttelsen af jernmalmen vil jo have behov for kraft netop fra dette vandkraftpotentiale. Er vandkraften brugt til aluproduktion, vil udnyttelsen af jernmalmforekomsten blive mindre interessant. Og udnyttelse af jernmalmen, der er et lokalt råstof, er vigtigere end at hente aluminiumsoxid fra den anden side af kloden, og ud over at det er en lokal ressource, så vil brydningen heller ikke forurene i samme omfang, som en aluminiumsproduktion vil kunne komme til. Vandkraft her skal reserveres udnyttelse af jernmalmforekomsten ved Isukasia.

12. Udnyttelse af spildvarme

Et forhold, der også skal med ved en miljøvurdering ved valg af lokalisering af et alusmelteværk, er muligheden for udnyttelse af spildvarme og øvrig overskudsenergi.

Det må være et krav, at det sker.

Ifølge oplysninger fra Sunndal, så producerer Hydros nye anlæg (2004) ved smelteværket i Sunndalsøra med en "best available technology" spildvarme til i form af fjernvarme varme nok til at opvarme boliger til 15.000 indbyggere.

Ved en årlig produktion på 350.000 tons aluminium.

Altså det samme som der planlægges med her i Grønland. I første omgang.

Derfor må der forventes stort set samme mængde overskudsvarme her.

Og det vil være helt og aldeles uacceptabelt, at den blot ledes ud i den fri natur.

Den skal udnyttes til boligopvarmning og andre nyttige formål.

Når det kan lade sig gøre på Hydros anlæg i Sunndalsøra i Norge, så må det også kunne lade sig gøre på et Alcoa-anlæg på Grønland.

Det må således være et krav, at et smelteværk også af den grund placeres bynært, så spildvarmen kan ledes frem til byen.

13. Mere affald til forbrænding

Det bemærkes, at der jo også vil blive produceret mere affald, som hvad angår det brændbare affald, må forventes at blive brændt og dermed også vil være en potentiel kilde til fjernvarme.

Velvidende, at der i Nuuk er elvarme flere steder, skal det bemærkes, at med de nye byggeforskrifter i Sverige og især i Norge, er det nærmest forbudt at bruge elvarme til opvarmning. Der satses på vandbåren varme i første omgang i form af fjernvarme. Men også varme fra fjeldgrunden, fra fjorde og jordvarme er i stor fremvækst.

Udnyttet via varmevekslere.

I Sverige etableres der således 50.000 anlæg til udnyttelse af bergvarme om året.

Både store og mindre anlæg. Lige som den vandbårne varme deponeres i store fjeldlagre til brug om vinteren. Som batterier der oplades.

14. Stop straks udbygning med elvarme

I Nuuk bør man straks stoppe udbygningen af elvarme.

Vi skal ikke gå i samme fælde, som man er gået i tidligere i både Sverige og især Norge, hvor man troede at vandkraftmulighederne var nærmest udtømmelige.

Nu mangler man vandkraft og man forsøger nu med alle midler at komme bort fra brug af elvarme i erkendelse af, at el er en for ædel vare til blot at blive brugt til opvarmning.

Den skal bruges til industri, belysning og elektronik og elektriske apparater.

Man tror ikke sine egne ører, når man hører, at man ved forbrændingsanlægget i Nuuk bruger elkraft på at nedkøle spildvarmen, så den ikke er for varm inden den ledes ud i Malenebugten.

Men det skulle være ganske vist. Det er ikke en molbohistorie, men en historie fra det virkelige liv.

Og ved lokalplaner i Nuuk er der krav om at der skal etableres fast elvarme. Håbløst forældet!

Med udbygning af fjernvarme i Nuuk, vil Nuuk kunne blive "en førende aktør på miljøområdet i Arktis". Men som det fremgår, så er der et langt stykke vej endnu.

I Nuuk har man faktisk store områder, der i dag er forsynet med fjernvarme. Som succesivt erstattes af elvarme. Det er f.eks. et af de ulykkelige forhold ved de nye Tuapannguit-blokke. I Sunndal er man først for få år siden opstartet med etablering af fjernvarme.

Og udfasning af elvarme!

I 2007 blev Sunndal kommune udnævnt til grøn energikommune. En slags ”førende aktør på miljøområdet”. En foregangskommune med aluminiumsindustri, som Nuuk kommune og andre givetvis ville kunne lære meget af.

15. Bæredygtighed i højsædet

Det er en absolut forventning at bæredygtighed vil være et definitivt krav ved valg af placering for et smelteværk. I Nuuk eller et andet sted på kysten.

Og ved den efterfølgende udførelse og drift.

Umiddelbart virker det dog kun som om en bynær lokalisering med fast kørevej ved Nuuk, vil kunne have mulighed for at tackle et så stort projekt, der af nogle anses for FOR stort til Grønland.

Peter Barfoed

Timmiaq

14. januar 2008.

Vedr. høring om Strategisk Miljøvurdering i forbindelse med aluminiumsprojektet.

Timmiaq skal indledningsvis udtrykke tilfredshed med, at Grønlands Hjemmestyre i forbindelsen med anlægsopgaver udarbejder en strategisk miljøvurdering, inden der træffes afgørelse for eller imod den påtænkte anlægsopgave. Timmiaq finder dog, at det udarbejdede materiale lider under et urimeligt tidspres, der har medført, at der er mange problemstillinger, hvor det åbent erkendes, at man ikke har færdigbehandlet problemfeltet eller ikke har en tilstrækkelig viden til at kunne vurdere konsekvenserne af projektet. Timmiaq finder endvidere, at offentlighedens muligheder for at sætte sig ind i det omfattende høringsmateriale har været alt for begrænset tidsmæssigt, da en stor del af høringsperioden har omfattet højtiderne omkring jul og nytår. Under udarbejdelsen af nærværende høringssvar, er delrapporten for natur- og ressourceudnyttelse i forbindelse med SMV desuden først publiceret ganske få dage før høringsfristens udløb, hvorfor Timmiaq forbeholder sig ret til at komme med yderligere bemærkninger efter høringsfristens udløb, når dette materiale er blevet gennemlæst.

Timmiaq har i samarbejde med Avataq, Grønlands Natur- og Miljøforening, fremsendt fredningsforslag for et område omkring Nipisat Sund på Akia/Nordlandet i Nuup Kommune. Formålet er at sikre et enestående naturområde med store rekreative værdier for Nuuks befolkning og med en mosaik af såvel terrestriske som marine økosystemer, der er karakteristiske for regionen. Området skal have en sådan størrelse, at beskyttelsen af området har betydning for biodiversiteten i regionen, og fredningen skal sikre mod ødelæggende anlæg og aktiviteter såsom havne, industri, byudvikling, råstofudvinding og hyttebebyggelse. Det er netop dette område, der vil blive berørt af den del af det foreslåede aluminiumsprojekt der vedrører en placering på Akia/Forlandet ved Nuuk.

Timmiaqs og Avataqs forslag til fredning af Nipisat Sund og sydlige Akia, vedlægges dette høringssvar som bilag, idet vores argumentation herfor er uddybet.

Områdets forekomst af fugle berettiger at området udpeges som IBA (Important Bird Area) og antagelig til en beskyttelse i henhold til Ramsar konventionen. Timmiaq skal opfordre til, at der foretages optællingerne og undersøgelser, der kan fastslå områdernes status og betydning for vandfuglebestande, idet det er foreningens opfattelse, at negative konsekvenser for internationale fugleforekomster som følge af projektet vil være helt uacceptable.

Timmiaq vil på den baggrund fremhæve vores store betænkeligheder ved to af de tre place-ringer af aluminiumssmelteren i Nuuk Kommune. Placeringerne ved Iviangiusat Timaat og Maalutup Timaat på Akia/Nordlandet ved Nuuk vil efter Timmiaqs opfattelse kunne medføre varige miljømæssige og uacceptable forringelser for det marine miljø ved Nipisat Sund, idet forureningen fra de tekniske anlæg (aluminiumsmelter, havneanlæg m.m.) grundet de geogra-fiske forhold vil blive transporteret direkte ind i Nipisat Sund via tidevandsstrømmene, lige-som regnvand og smeltevand vil føre forurenende stoffer direkte ud i det marine miljø.

Timmiaq finder ligeledes placeringen af vandkraftværket 07.e-3 i Evighedsfjorden ved Taser-siaq uheldig, idet den øgede trafik på fjorden risikerer at skade de mange ynglende fugle på fuglefjeldene langs fjorden. Endvidere er der ikke en tilstrækkelig viden om de økologiske forhold i fjorden og fuglenes fødegrundlag til at vurdere om man kan undgå varige skader af miljøet og fuglelivet f.eks. ved en øget udledning af silt.

Timmiaq er endvidere betænkelig ved de meget lange linjeføringer af el-kabler som projektet indebærer uanset placeringen af selve smelteværket, idet det ikke kan udelukkes at de udgør en kollisionsfare og kan medføre en større dødelighed for havørne såvel som for falke og trækkende fugle. Forholdet bør undersøges nærmere med udgangspunkt i udenlandske erfa-ringer og ændret linjeføring vil dermed kunne være nødvendig.

De undersøgelser der foreligger af bestanden af den grønlandske havørn er 20-30 år gamle og hverken den aktuelle bestandsstørrelse eller -udvikling kendes. I følge delrapporten for natur- og ressourceudnyttelse i forbindelse med SMV fremgår at der højst yngler 200 ørnepar i Grønland, og der langs transmissionslinjerne til enten Maniitsoq eller Akia vil passere tæt på 5-6 par havørne. Man har heller ikke et aktuelt kendskab til havørnens populationsdynamik. Den nuværende viden er derfor utilstrækkelig til at godtgøre, at et så omfattende projekt ikke vil kunne få negativ betydning for bestandsstørrelse, i det mindste regionalt. Da den grønland-ske havørnebestand er en unik rødlistet bestand, har Grønland en særlig forpligtigelse til at beskytte og værne om disse fugle. Timmiaq skal derfor opfordre til, at man som minimum udarbejder en national forvaltningsplan for Havørn, og indsamler de nødvendige data for ar-tens bestandsstørrelse og populationsdynamik som grundlag for en sådan plan. Forvaltningsplanen bør skitsere de nødvendige tiltag og muligheder for at begrænse den negative virkning af projektet på bestanden af havørn. Tilsvarende bør ske for Jagtfalk.

Endvidere finder Timmiaq, at linjeføringen af traceet tværs over det største vandfald ved Godthåbsfjorden, hvor der også er en fuglekoloni bør undgås. Timmiaq skal derfor anmode om, at denne linjeføringen ændres, så den er længst muligt væk fra fuglekolonien og vandfal-det og ikke forringer den landskabelige oplevelse af dette unikke sted.

Tilsvarende gælder linjeføring n r fuglefjelde i Evighedsfjorden og andre linjeføringer tæt på fuglefjelde og yng-lepladser.

Vi savner en belysning af, om opgravning, transport og deponering af siltholdigt bundmateriale fra vandreservoirerne vil kunne komme på tale, idet det vil kunne give anledning til en alvorlig miljømæssig belastning af omgivelserne.

En generel mangel i høringsmaterialet er, at det ikke er vurderet, hvilke konsekvenser projek-tet vil kunne få på det marine miljø, ved anlæggelsen af havnene i forbindelse med vandkraft-anlæggene. Tilsvarende er betydningen af de vejanl eg, der skal anlægges fra havnen til d m-ningerne, heller ikke er vurderet i materialet. Erfaringer fra tidligere vejanl eg af tilsvarende art i Grønland har vist, at der sker ændring af belastningsgraden for naturen langs disse vejan-l eg i form af øget jagt og anden forstyrrende adfærd. Hvilken betydning, dette vi få på falke,  rne rensdyr- og moskusbestande i de områder vejene gennemskærer, er ikke belyst i materia-let.

Det er Timmiaqs opfattelse, at der er så mange usikkerhedsmomenter i rapporten, der bør un-ders ges nærmere, inden der træffes en endelig afgørelse om, hvorvidt der skal gives tilladel-se til anlæggelse af industri og vandkraftudvinding i området eller specifikt træffes afgørelse om en placering af et aluminiumssmelteværk.

Det er Timmiaqs opfattelse at de nævnte hovedproblemstillinger ved de foreslåede placerin-ger og linjeføringer er afgørende for at

Akia-placeringerne ved Nuuk må fravælges, mens
linjeføring n r fuglefjelde m.m. må ændres.

Timmiaq har ikke fundet anledning til kritik af de øvrige foreslåede placeringer af alumini-umssmelter og vandkraftværker, men yderligere undersøgelser må dog forudsættes foretaget for at undgå væsentlige p.t. ukendte skadevirkninger ved anlæggelse af anlæggene.

Vedrørende placering ved Nuuk er det derimod også Timmiaqs opfattelse at andre bynære placeringer er mulige uden betydelige skadevirkninger for fuglebestande og naturen generelt, idet Akia-placeringerne ud fra et "fugle-perspektiv" er de mest problemfyldte og skadelige i hele Nuuk-området.

Med venlig hilsen

Hasse Hedemand

Karen M. Lynge, Nuuk

8. januar 2008

1: Er det rigtigt, at CO₂ udslippet vil stige med 75 %?

2: Hvad med genbrug af den enorme mængde varmeoverskud fra smelteværket, hvis placeringen skal være langt fra byen?

3: Hvorfor bruger Alcoa så mange penge og ressourcer på smelteværker i udlandet (u-lande)?

De har selv enorme mængder af land, vand, medarbejdere samt nemmere ved import af råvarer. Er det p.g.a. stråling eller andet farligt udslip?

4: Hvorfor fokuseres der ikke på sundheden i programmet? Flere kræfttilfælde er bevist bl.a. i Norge, Bosnien Herzegovina, Mostar.

Med venlig hilsen

Karen M. Lynge

Nuup Kommunea

15. januar 2008

Høringssvar til Strategisk Miljøvurdering i forbindelse med aluminiumsprojekt.

Nuup Kommunea, har gennemlæst Sammenfatning af strategisk miljøvurderings rapport, udsendt i offentlig høring fra 10. december 2007 til 15. januar 2008, samt den samlede rapport.

Primært savnes et indledende afsnit vedrørende projektets indhold og hovedformål. De aktiviteter og byggerier der planlægges (smeltværk, vandkraftværk, transmissionslinjer, havneanlæg) bør oversigtligt beskrives. Lidt af den information som efterlyses findes under afsnittet Natur. Det bør også forklares hvorfor Grønland er et interessant område for etablering af et aluminiumssmelteværk. De tre kommuners placeringsforslag for smeltværket og foreslåede lokaliteter for vandkraftværkerne bør præsenteres i det indledende afsnit. Afsnittet må gerne indeholde kort, der illustrerer placeringsforslag i forhold til byernes beliggenhed. Flere af de kort som findes i rapporten synes ikke at være formålstjenlige, idet teksten er ulæselig. Disse bør tydeliggøres.

En Strategisk Miljøvurdering bør indeholde en beskrivelse af et nul-alternativ. I rapporten kan læses, at eftersom der ikke er grønlandsk lovgivning vedrørende udarbejdende af en SMV, bruges dansk lovgivning, blandt andet Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer. I bekendtgørelsens Bilag 2 beskrives nul-alternativet i henhold til følgende: "De relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen ikke gennemføres." Hvordan vil de tre byer udvikles? Findes der nok arbejdsmuligheder? Er det sandsynligt at anden energiintensiv industri vil etablere sig i Grønland og arealer alligevel eksploiteres til formål for vandkraftsindvinding mv.?

Hvis den Strategiske Miljøvurdering skal bruges til at fatte politiske beslutninger bør informationen i rapporten, som der også skrives, kompletteres på flere af de områder som behandles. Især under området regional udvikling og sundhed, som er områder der interesserer, og i mange tilfælde også foruroliger mange. I rapporten står det, at det kan være relevant at tage afsæt i de erfaringer, der er med monitorering af sundhed blandt arbejdere i aluminiumssmelteværker i andre lande. Bl.a. har Island og Norge mange års erfaring med anlæg og drift af aluminiumssmelteværker. Det ville være meget interessant at vide hvad Islands og Norges monitorering af sundheden blandt arbejderne viser for resultat.

Der mangler et afsnit om en aluminiumsmelters, og måske også et vankraftværks, påvirkning af landskabsbilledet. Hvordan kommer omgivelserne for beboere i Nuuk, Sisimiut eller Maniitsoq til at se ud i fremtiden afhængig af hvor aluminiumsmelteren bliver placeret? Det fremkommer ikke hvis rapporten skal illustreres yderligere, men billeder fra smeltværket på Island eller andre steder i verden, ville give værdifuld information om hvordan et aluminiumssmeltværk ville se ud i landskabet.

Vedrørende affaldshåndtering, er Nuup Kommunea i gang med planer om opførselen af et nyt forbrændingsanlæg med udvidet kapacitet. Planlægningen af kapaciteten kan afpasses sådan, at der ikke vil være behov for at etablere yderligere et anlæg i tilknytning til smelteren, hvis den placeres ved et af de foreslåede alternativer omkring Nuuk. Det nye forbrændingsanlæg vil kunne håndtere det brændbare affald som dannes fra aluminiumsværket, fra tilknyttet aktivitet samt fra et eventuelt øget beboerantal i kommunen. Det samme gælder bortskaffelse af farligt affald. Nuup Kommunea har en velfungerende modtagerstation hvor det farlige affald kan samles op og eksporteres til udlandet for korrekt håndtering. Der er dog behov for et areal, for midlertidig opbevaring og kildesortering af affald, inden transport til Nuuk kan finde sted.

Rapporten vil i foråret 2008 komme til at indgå i de politiske vurderinger om placering af en aluminiumsmelter. Det kan læses at SMV rapporten skal, ud fra den eksisterende viden, søge at angive fordel og ulemper ved de forskellige placeringer, som er blevet foreslået af kommunerne. Skriften er meget omfattende og det er derfor svært at danne sig et overblik over de fordeler og ulemper som de forskellige smeltværkslokaliteter medfører. Der er i kapitel 6 lavet en kumulativ undersøgelse over alternative placeringer af vandkraftværk, råstofindvinding og turisme for området mellem Evighedsfjorden, Søndre strømfjord og Sarfartoq Kuua. De positive og negative effekter ved valg af de forskellige løsninger beskrives, i afsnittet, meget tydeligt. Måske er det muligt at lave noget lignende for at udtrykke og sammenfatte de vurderinger den samlede arbejdsgruppen har gjort vedrørende placeringen af aluminiumssmeltværket. Det ville også være informativt, hvis de undersøgelser som planlægges/anbefales inden en politisk beslutning om placering, samt de undersøgelser som anbefales ved udførelse af VVM, sammenfattes tydeligt.

Forvaltningen for Teknik og Miljø tager forbehold for efterfølgende politisk behandling.

Med venlig hilsen

Thorkild Mørk Rønbo Lauridsen

Anna Geo

Sisimiut Kommune

17. januar 2008

Høring vedrørende Strategisk Miljøvurdering i forbindelse med aluminiumsprojektet.

Sisimiut Kommune har modtaget Hjemmestyrets Strategiske Miljøvurdering (SMV). Her følger Sisimiut Kommunes kommentarer. Indledningsvist nogle generelle kommentarer og herefter specifikt til de 6 kapitler i SMV rapporten.

Det synes essentielt, at der eksisterer betydelig mere viden om området nord for Iskappen og området ved Nuuk end området herimellem. De dybe fjorde nord for Iskappen, Kangerlussuaq bygd beliggenhed dybt i indlandet, den internationale lufthavns beliggenhed samme sted og den verdenskendte vandrerute mellem Sisimiut og Kangerlussuaq gør, at der eksisterer betydelig viden om natur og miljø samt kulturelle forhold for området nord for Iskappen. Forskere har således haft langt bedre adgangsmuligheder nord for Iskappen end syd for Iskappen, hvilket har resulteret i meget mere forskning nord for Iskappen end syd for Iskappen. Det forhold bør generelt beskrives i flere af kapitlerne.

Det synes ligeledes essentielt, at der redegøres for hvilken betydning den eksisterende trafik nord for Iskappen har. Denne trafik inkluderer betydelig sejlads med joller i forbindelse med moskusokse- og rensdyrjagten i hele området, omfattende sejlads gennem Kangerlussuaq fjorden med krydstogtskibe (50 forventede anløb i 2008) og ikke mindst Hudson Resources Inc. diamantefterforskning i Sarfartoq.

Det undrer, at de udarbejdede indledende VVM-undersøgelser af vej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq ikke er indgået som baggrundsstof/litteratur i forbindelse med udarbejdelsen af SMV-rapporten. Medinddragelse af kommunerne kunne have hindret sådanne mangler.

Kapitel 1 – Natur:

Generelt medtager dette kapitel kun 2 smeltersites i Sisimiut Kommune. Det er meget væsentligt, at Alcoa fortsat mener, at der eksisterer 3 mulige smeltersites i Sisimiut Kommune. Det tredje smeltersite ved Itillinguaq bør indarbejdes i kapitlet.

4.1: Omtaler sjældne planter ved Akugdleq. Jf. ovenstående indledende afsnit eksisterer denne viden, fordi Sisimiut-Kangerlussuaq vandreruten er vel undersøgt. Lignende forekomster kunne også forekomme mange andre steder imellem Nuuk og Sisimiut, men disse steder er langt fra så godt undersøgt som Sisimiut-Kangerlussuaq området.

4.3: Det samme forhold gør sig også gældende for spættet sæl, hvor der i Kangerlussuaq-fjorden omtales forekomsten af spættet sæl for 10 år siden. Her bør også medtages det forhold, at den øgede sejlads i Kangerlussuaq fjorden med krydstogtskibe gør, at yderligere sejlads i Kangerlussuaq fjorden som følge af aluminiumsprojektet ikke vil have samme negative effekter, som et tilsvarende område, hvor der stort set ingen sejlads forekommer på nuværende tidspunkt.

Kapitel 2 – Miljø:

8.1.1: At havneanlæg ved Itillinguaq kunne påvirkes af sedimentrate fra elven Sarfartoq lyder mærkeligt, da havneanlægget skal ligge på nordsiden af fjorden, mens sedimenten kommer ud af Sarfartoq-elven på sydsiden af fjorden. Hvis sedimentraten skulle blive et problem for havneanlægget, må det også blive det for generel sejlads af Kangerlussuaq fjorden. Det vil i så fald have negativ effekt på den eksisterende krydstogtsejlads og fragtbesejlingen af Kangerlussuaq. Det forhold formoder Sisimiut Kommune, at

Hjemmestyret vil uddybe både i SMV-rapporten, men også med generelle undersøgelser.

9.1.2: I afsnittet fremgår det, at "Der vil ikke blive givet tilladelse til etablering af veje inden for spærrezonen for en drikkevandssø". Dette er i direkte modstrid med Direktoratet for Miljø og Naturs hidtidige udmeldinger omkring krydsning af spærrezone for vandindvindingen til Sisimiut by i forbindelse med vejføring Sisimiut-Kangerlussuaq, hvor Rambøll Grønland på vegne af Sisimiut Kommune har ført en konstruktiv dialog med Direktoratet. Sisimiut Kommune og Rambøll Grønland afventer stadig svar på brev af 5. juli 2007 samt dertilhørende notat af 4. juli 2007, men det er Sisimiut Kommunes klare forventning, at formuleringen i afsnit 9.1.2 i SMV-rapporten er alt for restriktiv.

Kapitel 3 – Sundhed

Ingen bemærkninger.

Kapitel 4 – Kultur

1.1: Indledningen bør medtage, at tilgængeligheden er størst ved Nuuk og Sisimiut jf. indledende kommentar ovenfor. Hele indlandet kan ikke slås over en kam.

Kapitel 5 – Regional udvikling

5.0 og Tabel 1 etc. viser nogle betydelige forskelle i afledt beskæftigelse for Grønland samlet set afhængig af den bymæssige placering af smelteren. Denne konklusion bygger på NIRAS's antagelser om meget markante forskelle i multiplikatoreffekter for bysamfund kan generaliseres til landeniveau. Dette er der hverken teoretisk eller empirisk belæg for. Desuden har NIRAS end ikke kunnet give eksempler på hvilke slags jobs Grønland skaber 110 flere af ved en placering i hovedstaden frem for i Maniitsoq. Det er helt misvisende at arbejde videre med disse betydelige forskelle for Grønland samlet set. Såfremt man gør

det, bør man kunne give eksempler på hvilke slags jobs der tænkes på, samt finde enten teoretisk eller empirisk belæg for antagelserne.

Kapitel 6 – Kumulativ undersøgelse

1.1 og 2: Havneanlæg ved munden af Sarfartoq Kuua. Det bør præciseres om anlæggelsen af havneanlægget sker som følge af arbejdet med anlæggelse af vandkraftværk ved Tasersiaq eller som følge af diamantefterforskning/-udvinding i Sarfartoq. Sisimiut Kommune er af den opfattelse, at Hudson Resources allerede benytter adgang fra udmundingen af Sarfartoq til at komme til de lovende diamantforekomster i området tæt på udløbet af Tasersiaq.

5.1.1: I forhold til at spættet sæl har Sisimiut Kommune allerede en række kommentarer i indledningen, i miljøafsnit 4.3. og ovenstående afsnit om Hudson Ressources.

Med Venlig Hilsen

Marius Olsen og Paneeraq Olsen